

慧
啟
文集

HUỆ KHẢI

CON ĐƯỜNG HẠNH PHÚC

NXB TÔN GIÁO

HUỆ KHẢI

CON ĐƯỜNG HẠNH PHÚC

TG NHÀ XUẤT BẢN TÔN GIÁO

CON ĐƯỜNG HẠNH PHÚC

Quyển 48.2 trong Chương Trình Chung Tay Ấn Tống Kinh Sách Đại Đạo
Kính Mừng Đại Lễ Giáng Sinh năm Quý Tỵ (24-12-2013)

HUỆ KHẢI. Thê danh Lê Anh Dũng. Chào đời tại Chợ Mới, An Giang. Bút danh: Dũ Lan LÊ ANH DŨNG, NGHÊ DŨ LAN, LÊ KHANG THÌN... Chủ biên giai phẩm **ĐẠI ĐẠO VĂN UYẾN** (Nxb Tôn Giáo, 2012, 2013, ấn tổng mỗi quý).

ĐÃ IN TRONG CHƯƠNG TRÌNH CHUNG TAY ẤN TỐNG KINH SÁCH ĐẠI ĐẠO:
NHỚ ĐẠT LINH (chủ biên, 2008, 2009) • **TÌM HIỂU KINH SÁM HỐI** (viết chung với Thanh Căn, 2009, 2010, 2011) • **HÀNH TRẠNG TIẾN BỐI CAO TRIỆU PHÁT** (viết chung với Cao Bạch Liên, 2010, 2012) • **CUỘC ĐỜI ĐỨC KHỔNG TỬ** (viết chung với Lê Anh Minh, 2010).

HUỆ KHẢI VĂN TẬP (ấn tổng)

ĐẤT NAM KỲ – TIẾN ĐẾN VĂN HÓA MỞ ĐẠO CAO ĐÀI (*Cochinchina as a Cultural Precondition for the Foundation of Caodaism*, 2008, 2012) • **ĐẤT NAM KỲ – TIẾN ĐẾN PHÁP LÝ MỞ ĐẠO CAO ĐÀI** (*Cochinchina as a Legal Precondition for the Foundation of Caodaism / La Cochinchine – le Préalable Juridique pour la Fondation du Caodaïsme*, 2008, 2010) • **NGÔ VĂN CHIÊU – NGƯỜI MÔN ĐỆ CAO ĐÀI ĐẦU TIÊN** (*Ngô Văn Chiêu – the First Caodai Disciple*, 2008, 2009, 2012) • **LUẬT NHÂN QUẢ THEO GIÁO LÝ CAO ĐÀI** (2008, 2010, 2012) • **LÒNG CON TIN ĐẮNG CAO ĐÀI** (2008, 2010) • **KINH CỨU KHỔ TRONG ĐẠO CAO ĐÀI** (2009, 2010, 2011) • **TÌM HIỂU NGỌC HOÀNG THIÊN TÔN BỬU CÁO** (2009, 2010) • **TAM GIÁO VIỆT NAM – TIẾN ĐẾN TƯ TƯỞNG MỞ ĐẠO CAO ĐÀI** (*The Three Teachings of Vietnam as an Ideological Precondition for the Foundation of Caodaism*, 2010, 2013) • **MỘT DÒNG BÁT NHÃ** (2010, 2013) • **GIẢI MÃ TRUYỆN TÂY DU** (1993, 1995, 2000, 2001, 2003, 2005, 2010, 2011) • **TÌM HIỂU HAI BÀI TIÊN THIÊN KHÍ HÓA VÀ QUẾ HƯƠNG NỘI ĐIỆN** (2011, 2012) • **NHỊP CẦU TƯƠNG TRI** (2011, 2013) • **ĐỌC LẠI THẤT CHÂN NHÂN QUẢ** (2011, 2013) • **ĐIỂM TỰA TÂM LINH** (2011, 2012) • **NGƯỜI ĐẠO CAO ĐÀI LÀM QUEN PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU** (2011) • **MỘT GÓC NHÌN VĂN HÓA CAO ĐÀI** (2011) • **CON ĐƯỜNG HẠNH PHÚC** (2011, 2013) • **TU CỨU CỨU HUYẾN THẤT TỔ** (2012, 2013) • **CẤM ĐẠO CAO ĐÀI Ở TRUNG KỲ 1928-1950 / Caodaism under Persecution in Central Vietnam 1928-1950** (2012) • **BẮC CẦU TÂM LINH** (2012, 2013) • **HÒA ĐIỆU LIÊN TÔN** (2012, 2013) • **QUAN THÁNH XƯA VÀ NAY** (1995, 2013)

Huệ Khải Lê Anh Dũng giữ bản quyền – All Rights Reserved

ĐẠI ĐẠO TAM KỲ PHỔ ĐỘ
CHƯƠNG TRÌNH CHUNG TAY ẤN TỔNG KINH SÁCH ĐẠI ĐẠO

HUỆ KHẢI
(Dũ Lan Lê Anh Dũng)

CON ĐƯỜNG HẠNH PHÚC

CÂU CHUYỆN GIÁNG SINH
QUA KINH THÁNH VÀ THÁNH GIÁO CAO ĐÀI

In lần thứ hai

Nhà xuất bản TÔN GIÁO
Hà Nội 2013

*Quý đạo hữu, đạo tâm trong Tam Kỳ Phổ Độ
và quý môn sanh Cao Đài ấn tổng ba ngàn (3.000) quyển.*

*Kính nguyện hồi hướng cho quốc thái dân an,
đạo pháp trường lưu, chánh giáo hoàng dương,
vạn linh thức tỉnh hồi đầu, đồng đăng bỉ ngạn.*

ĐÔI LỜI THA THIẾT

Quý vị vui lòng **KHÔNG photocopy, KHÔNG** mua bán bất kỳ kinh sách nào do Chương Trình Chung Tay Ấn Tổng Kinh Sách Đại Đạo thực hiện. Trân trọng kính mời Quý vị liên hệ với thánh thất Bàu Sen, hoặc các điểm phát hành của chúng tôi tại các tỉnh, thành, quận, huyện để thỉnh các ấn phẩm chánh thức (kính biểu).

Kinh sách được ấn tổng để kính biểu rộng rãi là nhờ có biết bao tấm lòng vàng của hàng hàng lớp lớp đạo tâm gần xa gởi gắm. Để không phụ lòng các bậc Mạnh Thường Quân ấy, xin Quý vị trân trọng giữ gìn kinh sách để truyền trao cho đúng người thật tâm tìm tu, học đạo. Chúng tôi chân thành biết ơn sự thấu hiểu, đồng cảm, và hợp tác chặt chẽ của Quý vị.

BAN ẤN TỔNG

Phương danh Quý vị Mạnh Thường Quân chung tay ấn tống *Con Đường Hạnh Phúc*

Quý đạo hữu, đạo tâm trong Tam Kỳ Phổ Độ và quý môn sanh Cao Đài chung tay đóng góp công quả trong nhiều đợt khác nhau. Ban Ấn Tổng mở tài khoản ghi nhận từng vị và tổng kết từng đợt để tùy nghi phân bổ mỗi khi in sách mới, ngõ hầu bày tỏ lòng chân thành biết ơn và trân trọng lưu niệm nghĩa cử cao cả của Quý vị Mạnh Thường Quân.

1	Hiền tử NGUYỄN THỊ BẢO. Gởi đợt 5.	2.000.000
2	Hiền tử TRẦN NGỌC ÂU (tiệm Tân Châu) Khóm 2, thị trấn Mỹ Long, Cầu Ngang, Trà Vinh. Gởi đợt 79.	3.000.000
3	Hiền tử TRẦN THỊ TÂN (Mỹ) Hiền huynh NGUYỄN VĂN THỦ (Mỹ). công quả US\$200 = 4.230.000VNĐ (quy đổi ngày 07-9-2013). Gởi đợt 79.	4.230.000
4	Hiền tử TRẦN THỊ NGÀ (Mỹ) Hiền huynh NGUYỄN VĂN BIÊN (Mỹ). công quả US\$300 = 6.345.000VNĐ (quy đổi ngày 07-9-2013). Gởi đợt 79.	6.345.000

Tổng cộng: **15.575.000** đồng

MỤC LỤC

	Giao Cảm	7
1	Con Đường Hạnh Phúc	11
2	Nhìn Lại Một Năm	30
3	Chúc Xuân Tân Mão (2011) Tại Tòa Tổng Giám Mục Tổng Giáo Phận Tp.HCM	31
4	Đại Diện Không Thường Trú Của Tòa Thánh Vatican Hội Ngộ Đại Diện Các Tôn Giáo Bạn Tại Tp.HCM	39
5	Welcome Speech To HE. Archbishop L. Girelli	44
6	Chiều Assisi: Hồi Tưởng Và Cảm Nghiệm	47
7	Chia Sẻ Kinh Nghiệm Gặp Gỡ Liên Tôn	51
8	Sharing Some Experience In Interfaith Meeting	56
9	Tình Trăng Tháng Mười	61
10	Đêm Thơ Nhạc Trăng Tháng Mười: Lời Cảm Tạ Của Ban Tổ Chức	64
11	Đến Với Nhau	67
12	Giới thiệu các sách đối thoại liên tôn	73

HUỆ KHẢI (Lê Anh Dũng) giữ bản quyền
© All Rights Reserved.

GIAO CẢM

Năm 1949 (Kỷ Sửu), tiền bối Phan Thanh (1898-1952), quả vị Bạch Liên Tiên Trưởng, thành lập thánh thất Bàu Sen. Đây là thánh sở duy nhất trong đạo Cao Đài cất theo hình chữ *Vạn* (nghĩa là *Cát Tường*). Vậy, có thể nói hình thể của thánh thất hàm ngụ lời cầu nguyện, hay lòng ước mong cho bá tánh chúng sanh được hưởng cuộc sống bình an, hạnh phúc.

Trong năm 2011 thánh thất Bàu Sen rất hạnh phúc khi nhận thấy người đạo Cao Đài càng ngày càng thêm thắt chặt mối tình thâm giao hòa ái với các tôn giáo bạn như Baha'i, Công Giáo, Hòa Hảo, Minh Lý Đạo, và Phật Giáo...

Đây là đường lối tu học và hành đạo mà thánh thất Bàu Sen luôn luôn cố gắng thực thi để tuân theo lời giáo huấn của Đức Chí Tôn và các Đấng Thiêng Liêng trong Tam Kỳ Phổ Độ.

Các tôn giáo xưa nay đều mưu cầu hòa bình, hạnh phúc cho thế gian. Nhưng, tôn giáo chỉ có thể hoàn thành sứ mạng cứu thế của mình khi nào giữa tôn giáo và tôn giáo thật sự không còn ngăn chia, cách trở. Ngày 17-02-1969, Đức Giáo Tông Lý Thái Bạch dạy rằng *“tôn giáo hiện hữu còn tranh chấp, là chưa tạo được một thực thể Đạo thuần chánh để cứu thế.”* (*)

Là một đứa em nhỏ bé, mọt mọt trong cộng đồng tôn giáo Cao Đài, để có thể góp phần ít ỏi nhưng thiết thực vào đại cuộc hóa giải sự *“tranh chấp”* mà Đức Lý Giáo Tông đã cảnh

tỉnh, thánh thất Bàu Sen chỉ biết mượn con đường phổ thông giáo lý ngõ hầu bắc một nhịp cầu tương kính, tương tri, và tương hiệp với các tôn giáo bạn trong khả năng hạn hẹp của mình, nhưng với tất cả tâm thành và thiện nguyện.

Nhìn lại một năm tu học trên tinh thần *“liên quan hành đạo”* như thánh giáo Cao Đài đã dạy, năm Tân Mão (2011) quả là một năm nhiều hoa trái thơm tho, ngon ngọt mà anh chị em áo trắng Cao Đài đã hân hạnh được tay trong tay, lòng chung lòng với các tôn giáo bạn vun trồng và gặt hái được. Trong đó, nổi bật nhất là những tình cảm sâu đậm đã kết dệt nên với Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn Tổng Giáo Phận Tp.HCM. Đây cũng là ơn lành từ Đức Giêsu, là Đấng Cứu Thế mà trong khoảng nửa thế kỷ vừa qua thánh thất Bàu Sen mỗi năm đều tổ chức trọng thể Lễ Kính Mừng Chúa Giáng Sinh.

Thật vậy, từ giữa thập niên 1960 cho tới nay, thánh thất Bàu Sen hàng năm đều chọn ngày 24-12 dương lịch làm ngày liên giao hành đạo với các thánh sở Cao Đài, đoàn thể tôn giáo bạn cũng như cơ quan công quyền trong và ngoài Thành Phố. Đây còn là dịp kỷ niệm tái thiết thánh thất.

Ngoài nghi thức tôn giáo tại chánh điện, trọng tâm của Lễ Kính Mừng Chúa Giáng Sinh là câu chuyện đạo lý được chia sẻ trong buổi sáng chan chứa ơn phước Thiêng Liêng. Như vậy, mỗi người trong chúng ta không phân biệt tôn giáo hay sắc phái, cùng có dịp ngồi lại với nhau mà lắng lòng suy gẫm lời Tiên tiếng Phật trong thánh giáo Cao Đài, hòa điệu cùng lời Chúa trong Kinh Thánh.

Năm 2011 sắp tàn. Thời gian này đâu đó trên thế gian vẫn còn nhiều nơi chưa được nở nụ cười. Thế nhưng chúng ta lại có được một khoảng trống an lành để hiệp vầy tu học như sáng nay, thì đây chính là một hạnh phúc vô cùng to tát mà

(*) Cơ Quan Phổ Thông Giáo Lý, *Thánh Giáo Sư Tập Năm Mậu Thân - Kỷ Dậu 1968-1969*. Hà Nội: Nxb Tôn Giáo 2009, tr. 110.

Đức Chí Tôn, Đức Phật, Đức Chúa, và các Đấng Thiêng Liêng đã ban bố cho những đứa con biết chân chất tu hành, biết chí tâm học đạo.

Đức Phật dạy đời là biển khổ. Nhưng hạnh phúc vẫn luôn luôn song hành cùng khổ đau và phiền não trong thế giới nhị nguyên. Là người có đức tin, biết tu hành theo chánh pháp của Phật, của Chúa, của Trời... thì chúng ta vẫn có thể ung dung giáp mặt cuộc đời khổ não để tìm thấy cho mình một hạnh phúc thật sự giữa những giá trị ảo của đời sống hàng ngày.

Chúng ta đã được hưởng hạnh phúc trong năm 2011, và với ước nguyện nuôi dưỡng hạnh phúc ấy vững bền trong năm 2012, thánh thất Bàu Sen hân hạnh kính mời quý vị cùng chia sẻ những suy niệm về *CON ĐƯỜNG HẠNH PHÚC*, do đạo hữu Huệ Khải trình bày.

Con Đường Hạnh Phúc là tâm tình của một người môn đệ Cao Đài tìm học lời Chúa trong Phúc Âm. Xin cầu nguyện Đức Chí Tôn và Đức Giêsu ban ơn để tất cả quý vị cũng như bá tánh chúng sanh đều vững bước đồng hành trên Con Đường Hạnh Phúc.

Nam mô Cao Đài Tiên Ông Đại Bồ Tát Ma Ha Tát.

Nam mô Gia Tô Giáo Chủ Cứu Thế Thiên Tôn.

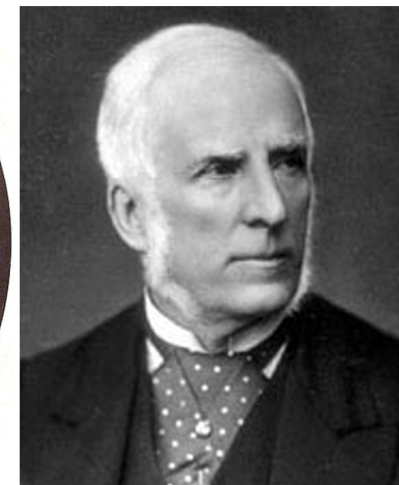
TM. Ban Cai Quản TT Bàu Sen
Chánh Hội Trưởng
ĐẠT TỊNH

Cảnh thiệp Giáng Sinh đầu tiên trên thế giới (nước Anh, 1843)

Sir Henry Cole
(1808-1882)

Họa sĩ John Calcott Horsley
(1817-1903)

CON ĐƯỜNG HẠNH PHÚC

Hầu như rộng khắp trên thế giới, khoảng đầu tháng 12 dương lịch mọi người lại gởi cho nhau và nhận được của nhau những cánh thiệp mừng Giáng Sinh mỹ miều. Phong tục này bắt đầu cách nay đúng 168 năm.

Cánh thiệp Giáng Sinh đầu tiên của loài người

Cánh thiệp Giáng Sinh đầu tiên của loài người ra đời tại nước Anh năm 1843, do sáng kiến của Henry Cole (1808-1882). Năm 1875 ông được Nữ Hoàng Victoria phong tước Hiệp Sĩ (*Knight*), từ đó mọi người gọi ông là Sir Henry Cole.

Năm 1843, khi cho in thiệp Giáng Sinh, Sir Henry Cole đặt họa sĩ John Calcott Horsley (1817-1903) vẽ tranh trang trí cho thiệp gồm ba phần:

Ở bên trái vẽ người nghèo đói được cho cơm ăn.

Ở bên phải vẽ người rách rưới được tặng áo.

Hai hình ảnh vị tha này nhắc nhở mọi người nhớ đến đức ái hay đức mến (*charity*) của Công Giáo, nhớ đến tinh thần nhân bản (*humanism*) mà Chúa Giêsu khuyên chúng ta hãy biết thực hành. Chúa dạy:

“*Ta bảo thật các ngươi: bất kỳ việc gì các ngươi đã làm cho một trong những anh chị em bé nhỏ nhất của Ta đây, là các ngươi đã làm cho chính Ta vậy.*” (Matthêu 25:40)

Phần trọng tâm (ở giữa thiệp, lớn hơn hai bên) vẽ cảnh gia đình sum họp, quây quần ăn tiệc, có đủ người lớn, trẻ con và

các cụ. Vẽ cảnh sum họp gia đình như vậy, có lẽ họa sĩ muốn nhắc chúng ta nhớ rằng Giáng Sinh là dịp đoàn tụ, là cơ hội san sẻ tình thương với những người thân yêu.

Sau cùng, để nối kết hai hình vẽ cho cơm ở bên trái và tặng áo ở bên phải với hình ảnh bữa cơm đoàn viên ở giữa, họa sĩ vẽ những cây nho, cành nho có lá và trái kết thành ba khung tranh viền bên ngoài ba hình vẽ ấy.

*

Ba thông điệp từ cánh thiệp Giáng Sinh đầu tiên của loài người

Những hình ảnh minh họa trên cánh thiệp Giáng Sinh đầu tiên của nhân loại không đơn giản chỉ là đường nét và màu sắc giúp chúng ta vui mắt. Thật ra, họa sĩ đã mượn tranh vẽ để nhắn gởi chúng ta ba ý đạo sâu xa nhân mùa Giáng Sinh.

Nói khác đi, có thể bảo rằng cánh thiệp Giáng Sinh đầu tiên của loài người hàm chứa *ba thông điệp (messages)* có giá trị muôn đời và giá trị muôn phương. Thế nên, trong câu chuyện nhỏ để kính mừng đại lễ Giáng Sinh hôm nay chúng ta hãy cùng nhau thử suy gẫm về ba thông điệp ấy.

* Thông điệp thứ nhất

Hình ảnh đem cơm áo tặng người nghèo đói lạnh là một thông điệp nhắc chúng ta nhớ rằng hạnh phúc là được cho đi, bởi vì ai cho đi thì sẽ nhận lại được. Thánh Luca (6:38) chép lời Chúa dạy:

“*Anh em hãy cho, thì sẽ được Thiên Chúa cho lại.*”

Là người phạm, phần đông chúng ta lắm khi tay này cho đi mà tay kia muốn giữ lại bởi vì trong bụng đang âm thầm so

đo, tính toán. Có lẽ vì vậy mà Chúa khuyên chúng ta “*khi bỏ thí, đừng cho tay trái biết việc tay phải làm*” (Matthêu 6:3).

Chúng ta là người phàm, lòng trần tục thường hay mong muốn hễ bánh sắp cho đi phải có bánh quy đáp lễ. Thế nên Chúa từ bi an ủi cho chúng ta được yên lòng mỗi khi đem cho đi, khỏi sợ là không được cho lại, không được bù đắp tương xứng. Chúa dạy:

“*Anh em đừng bằng đầu nào, thì Thiên Chúa sẽ đong lại cho anh em bằng đầu ấy.*” (Luca 6:38)

Cái đầu mà Thiên Chúa đong lại cho chúng ta rất đặc biệt. Nó không lưng vơi, nó không xôm xỏm, cũng không bị thanh gổ gát qua cho ngang bằng sát miệng theo kiểu thiên hạ ngoài chợ mua lúa bán gạo vẫn hay làm như thế.

Cái đầu mà Chúa đong lại cho chúng ta được Phúc Âm theo Thánh Luca (6:38) chép rõ như sau:

“*Thiên Chúa sẽ đong cho anh em bằng đầu đủ lượng đã dần, đã lắt và đầy tràn, mà đổ vào vạt áo anh em.*”

Trong Sách Công Vụ Tông Đồ, Thánh Phaolô nhắc nhở:

“*Phải nhớ lại lời Chúa Giêsu đã dạy: Cho đi thì có phúc hơn là được nhận.*” (20:35)

Những dòng Kinh Thánh chúng ta vừa ôn lại chính là triết lý sống theo con đường nhân bản mà Đức Giêsu đã mở ra cho loài người từ hai thiên niên kỷ trước.

Qua tới đầu thiên niên kỷ thứ ba này, triết lý sống nhân bản của Chúa càng thêm tỏ rạng một giá trị cứu thế thực tiễn cho toàn cầu thời đại, trước nạn bùng nổ dân số và thiếu lương thực, thiếu nước sạch đang đe dọa hành tinh chúng ta.

Thật vậy, ngày 31-10-2011, Liên Hiệp Quốc chính thức báo động dân số thế giới hiện nay đã lên tới 7 tỷ người. Mà 7

tỷ người thì đông cỡ nào? Có ba cách dễ để hình dung cụ thể:

- Nếu đặt người này đứng lên vai người kia, thì 7 tỷ người đó sẽ tạo thành một cái tháp cao gấp 30 lần khoảng cách trung bình từ trái đất lên cung trăng (384.400km), tức là cao khoảng 11 triệu 532 ngàn cây số!

- Nếu 7 tỷ người đó nằm nối liền nhau, đầu người này chạm chân người kia, thì tất cả tạo thành một “sợi dây” có thể “quấn” quanh đường xích đạo (trung bình 40.000km) tới 288 ngàn vòng!

- Nếu ai trong chúng ta muốn tiếp xúc với 7 tỷ người này, dù chỉ gặp mỗi người 1 giây phù du thôi, thì chúng ta phải mất hết 220 năm mới gặp đủ mặt!

Dân số thế giới hiện nay là 7 tỷ người, nhưng Liên Hiệp Quốc cảnh báo rằng bốn phần năm (80%) tài sản của thế giới lại nằm trong tay một thiểu số chỉ chiếm một phần tư (25%) dân số toàn cầu.

Trước sự bất công này, ông Ban Ki Moon, Tổng Thư Ký Liên Hiệp Quốc, than rằng cứ mỗi tối lại có 1 tỷ người đi ngủ phải ôm cái bụng lép kẹp vì đói meo.⁽¹⁾

Hình ảnh ám đạm đó một lần nữa xác định rằng triết lý nhân bản tìm hạnh phúc bằng đức ái thể hiện qua hành vi biết đem cho, biết giúp đỡ người khác (như Chúa dạy chúng ta) rất nên là phương châm hành xử của nhân loại trong hiện trạng bùng nổ dân số và nạn đói đe dọa trái đất ở thiên niên kỷ thứ ba này.

Nhưng, nghe Chúa dạy rằng hạnh phúc là được cho đi thì chúng ta hay sợ. Sợ rằng cho nhiều quá thì mình phải thiếu thốn. Thế nên chúng ta quen làm ngược lại là tìm mọi cách bo

⁽¹⁾ Báo *Tuổi Trẻ*, ngày 01-11-2011.

bo ôm giữ, thân tóm cho chính mình.

Bởi vậy, Đức Cao Đài khuyên chúng ta, hứa với chúng ta:

*Của con Thầy để thiếu chi đây
Hễ đưa nào ngoan cứ lấy xài...*⁽²⁾

Ngoan là sao? Ngoan không có nghĩa là phụng sự Thượng Đế, bởi vì các Tiên Bồi mở đạo Cao Đài nhấn nhủ:

“Thượng Đế không kêu gọi con người phụng sự cho Thượng Đế, mà con người hãy cải tạo để xây dựng thiên đàng cho con người và thế giới ở trên đời.”⁽³⁾

Đức Cao Đài ban lời huấn dụ:

“Giờ này, Thầy không muốn cho cả thế gian ca ngợi Thầy, hoặc xưng tụng Thầy một cách ảo huyền, mà mong sao tất cả con cái của Thầy đã nhập vào trường Đạo, đều lập trọn công tu, đầy lòng từ bi, bác ái, công bình.”⁽⁴⁾

“Thầy không đòi hỏi các con phải làm những gì đem lại riêng tư cho Thầy. Thầy luôn luôn dạy các con phải thực hành đạo lý cho các con cái của Thầy, nghĩa là phải giác ngộ cho nhau, thương yêu dạy dỗ, đùm bọc cho nhau, bảo tồn cho nhau để cùng nhau được sống trong cảnh thái hòa, cùng hưởng hạnh phúc với nhau mãi mãi...”⁽⁵⁾

Lời dạy trong thánh giáo Cao Đài đâu có khác lời thần chú trong Kinh Lăng Nghiêm: “*Tương thủ tâm tâm phụng trần sát, thị tắc danh vi báo Phật ân.*”⁽⁶⁾ Nghĩa là đem hết tâm lòng ra phụng sự cõi trần, như thế ắt được gọi là báo ân Phật.

⁽²⁾ Thiên Lý Đàn, đàn ngày 07-11-1965.

⁽³⁾ Cơ Quan Phổ Thông Giáo Lý, đàn ngày 07-3-1974.

⁽⁴⁾ *Tam Thừa Chơn Giáo*, phẩm Trung Thừa, bài “Tôn Chi Đại Đạo”.

⁽⁵⁾ Hội Thánh Hậu Giang (Minh Chơn Đạo), đàn ngày 26-8-1969.

⁽⁶⁾ 將此深心奉陳刹。是則名為報佛恩。

Tóm lại, hình ảnh đem cơm áo tặng người nghèo đói lạnh là thông điệp thứ nhất nhắc chúng ta nhớ rằng thế gian sẽ được sống hạnh phúc nếu mọi người đều biết cho đi, biết giúp đỡ người khác.

* Thông điệp thứ hai

Tranh ở giữa vẽ cảnh gia đình sum họp bên bàn ăn. Có lẽ trong ẩn ý sâu xa, họa sĩ còn muốn nhắc mọi người nhớ rằng dù cho ai suốt cả năm có phải bôn ba buôn bán, có phải vất vả long đong đến thế nào chăng nữa, thì Giáng Sinh cũng là dịp để quay về với mái gia đình thiêng liêng của mình.

Vâng, mỗi người đều có một mái nhà thiêng liêng. Nơi ấy Chúa là đấng Cha lành nhân từ phúc hậu đang ngày đêm mong ngóng những đứa con hoang đàng biết hồi tâm, biết thức tỉnh mà dừng bước giang hồ phiêu bạt, bỏ kiếp bụi đời để sớm trở về với Chúa. Chúa lòng lành sẽ tha thứ hết tất cả lỗi lầm của con cái miễn là đám con cái biết thật tâm cải tà quy chánh.

Hình ảnh bữa tiệc trên cánh thiệp Giáng Sinh đầu tiên của nhân loại cách nay 168 năm (1843-2011) còn giúp chúng ta liên tưởng tới bữa tiệc đoàn viên được chép trong Tân Ước.

Thật vậy, Phúc Âm theo Thánh Luca (15:11-32) chép một dụ ngôn của Chúa về người cha nhân hậu. Cậu con thứ xin cha chia gia tài rồi mang đi phung phí, phá tán ở phương xa. Hậu quả anh phải đi chăn heo thuê, đói khổ. Sau cùng, anh quay về quê xin làm công cho cha. Vừa thấy con từ xa, cha vội chạy tới ôm chầm, và hôn lấy hôn để. Ông bảo người nhà đem áo đẹp nhất ra mặc cho anh, đeo nhẫn vàng, mang dép tốt cho anh, rồi đi bắt con bê đã vỗ béo làm thịt để mở tiệc ăn mừng. Từ ngoài đồng trở về, cậu con cả thấy cảnh ấy thì bất bình. Người cha nhân hậu bèn khuyên giải: “*Chúng ta phải*

ăn mừng và hoan hỷ, vì em con đây đã chết, nay lại sống; đã mất, nay lại tìm thấy.”

Đứa con đi hoang trở về được chép trong Phúc Âm mà chúng ta vừa ôn lại cũng không khác dụ ngôn về đứa con bụi đời của ông nhà giàu mà Đức Phật dạy trong Kinh Pháp Hoa, gọi hẳn là “*gã cùng tử*”.

Người cha hiền rất giàu có trong Kinh Pháp Hoa và Kinh Thánh là Phật, là Chúa.

Đứa con bụi đời, đứa con đi hoang hay gã cùng tử chính là chúng ta.

Ông nhà giàu nhận lại con, tha thứ mọi lỗi lầm của đứa con khờ dại, tức là Phật và Chúa luôn luôn từ bi hỷ xả trước tội lỗi chúng ta, miễn là chúng ta biết thật lòng hối lỗi, thực sự cải tà quy chánh.

Chúng ta còn nhớ, khi Thánh Luca chép dụ ngôn đứa con đi hoang trở về, có nhắc rõ từng lời người cha: *em con đây đã chết, nay lại sống*.

Nghĩa là, ai mà quay lưng với Phật Trời, quay lưng với Chúa, người đó coi như đã chết. Nhưng, khi họ hối cải trở lại với Chúa, trở lại với Phật Trời, biết sống đạo lý, thì họ được phục sinh, được sống lại.

Đức Cao Đài dạy:

“Các con ơi! Nếu thế gian này là cõi toàn thiện thì Thầy không đến đây mở Đạo làm gì.” ⁽⁷⁾

“Thầy đến độ rồi kẻ có tội lỗi. Nếu đời không tội lỗi đâu đến nhọc công Thầy.” ⁽⁸⁾

Đức Chí Tôn nhắc chúng ta nhớ rằng chúng ta vốn không

⁽⁷⁾ Hội Thánh Hậu Giang (Mình Chơn Đạo), đàn ngày 26-8-1969.

⁽⁸⁾ *Thánh Ngôn Hiệp Tuyển*, quyển I, đàn ngày 11-9-1926.

toàn vẹn, dễ sa ngã và làm lỗi; chính vì vậy mà luôn luôn có các giáo chủ nối tiếp nhau ra đời lập thành các nền chánh giáo để cứu độ những tâm hồn mỏng giòn giữa cõi ta bà. Khi mở đạo Cao Đài, một trong những Thiên khải đầu tiên mà Đức Chí Tôn rao truyền cho chúng sanh hay biết, đó là Thượng Đế đã ban bố luật đại ân xá kỳ Ba.

Chúng ta hãy tin vào đức từ bi ân xá của các Đấng, bởi lẽ trong *Sách Công Vụ Tông Đồ* (3:19), Thánh Phêrô khuyên:

“Vậy anh em hãy sám hối và trở lại cùng Thiên Chúa, để Người xóa bỏ tội lỗi cho anh em.”

Tương tự như thế, *Thư 1 của Thánh Gioan* (1:9) khẳng định:

“Nếu chúng ta thú nhận tội lỗi, Thiên Chúa là Đấng trung thành và công chính sẽ tha tội cho chúng ta, và sẽ thanh tẩy chúng ta sạch mọi điều bất chính.”

Tóm lại, thông điệp thứ hai xác minh rằng chúng ta sẽ luôn luôn được tha thứ nếu như chúng ta biết thành tâm hối cải, và như thế *hạnh phúc của chúng ta là được sống lại nhờ có các Đấng Thiêng Liêng ban ơn cứu độ*, miễn sao chúng ta xứng đáng để được ân xá.

*** Thông điệp thứ ba**

Để nối kết hai hình vẽ cho côm ở bên trái và cho áo ở bên phải với hình ảnh bữa cơm đoàn viên ở giữa cánh thiệp Giáng Sinh, họa sĩ vẽ những cây nho, cành nho có lá và trái kết thành khung tranh.

Chớ nên nghĩ đơn giản rằng những cây nho, cành nho này chỉ để trang trí cho vui mắt.

Không đâu, đây là một thông điệp thứ ba gởi đến chúng ta. Cây nho là Chúa, cành nho là chúng ta. Chúa dạy:

“Thầy là cây nho, anh em là cành nho.” (Gioan 15:5)

Những cành nho mọc lá tươi tốt và trổ ra những trái no tròn mọng nước, là nhờ cành nho vẫn gắn liền với cây nho để được dưỡng nuôi liên tục; bằng không, cành nho sẽ khô héo, ắt sẽ bị loại bỏ.

Hình ảnh này nhắc chúng ta phải gắn mình với Chúa để được trường cửu, vững bền.

Trong Nhị Kỳ Phở Độ, Chúa dạy (Gioan 15:4-5):

“Hãy ở lại trong Thầy như Thầy ở lại trong anh em. Cũng như cành nho không thể tự mình sinh hoa trái, nếu không gắn liền với cây nho, anh em cũng thế, nếu không ở lại trong Thầy. Thầy là cây nho, anh em là cành nho. Ai ở trong Thầy và Thầy ở lại trong người ấy, thì người ấy sinh nhiều hoa trái, vì không có Thầy, anh em chẳng làm gì được.”

Ngày nay, trong Tam Kỳ Phở Độ, Đức Cao Đài kêu gọi chúng ta thức tỉnh, đừng bỏ Thầy, đừng xa rời Thầy nữa. Đức Chí Tôn tha thiết khuyên chúng ta đừng mê muội mà tiếp tục làm chiếc lá lìa cành. Thầy dạy:

“Các con ôi! Thế giới nhân loại hiện giờ xa Thầy, đã tách rời nguồn cội mà không hề trở lại. Tách rời nguồn cội thì cành rơi lá đổ, không còn nhựa thì làm sao mà sống? Dù là cành cây có to đến đâu, có nhiều hoa nhiều lá, đơm bông kết nụ bao nhiêu đi nữa mà nhựa sống không còn thì một lúc nào đó sẽ khô khan úa xào.” ⁽⁹⁾

Trong *Thư 2 Gởi Tín Hữu Côrintô* (5:17), Thánh Phaolô viết:

“Cho nên, phàm ai ở trong Đức Kitô đều được tạo nên mới (a new creation). Cái cũ đã qua, và cái mới đã có đây rồi.”

⁽⁹⁾ Cơ Quan Phở Thông Giáo Lý, đàn ngày 10-02-1975.

Tóm lại, thông điệp thứ ba là chúng ta hãy đổi mới chính mình, bằng cách luôn luôn gắn liền với Phật, với Chúa, với Trời, với Đấng Thiêng Liêng cao cả mà chúng ta tin tưởng, thờ phụng.

*

Con đường hạnh phúc

Sau khi trao đổi về ba thông điệp hàm ngụ trong cánh thiệp Giáng Sinh đầu tiên của nhân loại, giờ đây chúng ta hãy trở lại với lời chúc tụng in trên đó.

Bên dưới cảnh gia đình tiệc tùng sum họp về trên thiệp là câu *“A Merry Christmas and a Happy New Year to You”* (Chúc bạn một Giáng Sinh vui vẻ và một năm mới hạnh phúc).

Trên thế giới, câu chúc tụng này được dịch ra nhiều ngôn ngữ các nước.⁽¹⁰⁾ Nó cũng quá quen thuộc với chúng ta. Quá quen thuộc đến nỗi, mỗi khi nhận thiệp Giáng Sinh, phần đông chúng ta đều liếc nhìn một cái rồi thôi, hầu như không thấy những chữ này gieo vào tâm tưởng của mình một ấn tượng gì cả!

Nhưng có dịp ngẫm nghĩ cho kỹ, chúng ta thấy rằng sở dĩ có câu chúc tụng như thế, là vì mọi người, mọi thời đại luôn luôn ước mơ được hưởng hạnh phúc. Kết hợp mừng Giáng Sinh với đón năm mới, chúng ta đều chúc nhau được hạnh phúc. Nhưng hạnh phúc là gì? Làm sao để hưởng hạnh phúc? Nào có mấy ai chịu để tâm và dành chút thời gian mà gẫm suy cho thấu đáo? Thành thử, hai chữ hạnh phúc trên cửa miệng phần đông chúng ta dễ dàng trở thành lời nói hoa mỹ, công thức, rỗng tuếch!

⁽¹⁰⁾ Xem: <http://www.omniglot.com/language/phrases/christmas.htm>.

Hạnh phúc là gì? Hạnh phúc chân thật ở đâu?

Tùy quan niệm sống mà mỗi người có một cách hiểu khác nhau về hạnh phúc. Do đó ai ai cũng có một cách thức khác nhau để mưu cầu hạnh phúc.

Đối với những nhà buôn say mê làm giàu thì của cải tích lũy được gia tăng không ngừng là hạnh phúc. Do đó, họ đầu tắt mặt tối lo kinh doanh, lao tâm khổ trí tìm mọi cách sinh lợi nhanh nhất và hiệu quả nhất.

Nhưng với Chúa thì hạnh phúc đó là hạnh phúc không bền vững, tức chưa phải chân hạnh phúc. Bởi thế, Chúa dạy chúng ta (Matthêu 6:19):

“Anh em đừng tích trữ cho mình những kho tàng dưới đất, nơi mối mọt làm hư nát, nơi kẻ trộm khoét vách và lấy đi.”

Sự đầu tư khôn ngoan và bền vững nhất, theo Chúa là hãy đầu tư vào ngân hàng thượng giới:

“Nhưng hãy tích trữ cho mình những kho tàng trên trời, nơi mối mọt không làm hư nát, nơi trộm cắp không đào ngạch và lấy đi được.” (Matthêu 6:20)

Với người có đức tin, thì hạnh phúc chân thật là những gì chúng ta được đón nhận từ các Đấng Thiêng Liêng ban xuống, chan rưới cho chúng ta. Bởi vậy, trong *Thư của Thánh Giacôbê* (1:17), Ngài khuyên chúng ta nhớ:

“Mọi ơn lành và mọi phúc lộc hoàn hảo đều do từ trên, đều tuôn xuống từ Cha là Đấng dựng nên muôn tinh tú; nơi Người không hề có sự thay đổi, cũng không hề có sự chuyển vận khi tối khi sáng.”

Chúng ta vốn dĩ là những tạo vật mỏng giòn giữa cõi trần ai bề dâu bất trắc. Đời ai cũng có lúc phải thăng trầm điêu đứng. Phạt bảo thế gian là biển khổ dòn dập muôn ngàn lượn

sóng. Kiếp sống chúng ta lắm lúc chông chênh như chiếc thuyền nan bé tẻo tẻo nổi trôi, phiêu dạt giữa biển đời bão tố. Thế nhưng, *Kinh Hộ Mạng* trong đạo Cao Đài nhắn nhủ:

Cam lòng với cảnh thuyền xê

Có Thầy con trẻ ử ê chi mà.

Chúa Giêsu cũng khuyên như thế:

“Anh em đừng xao xuyến! Hãy tin vào Thiên Chúa và tin vào Thầy.” (Gioan 14:1)

Sống như thế nào để được hạnh phúc?

* Muốn được hạnh phúc, hãy tuân giữ giới răn và luật lệ

Con người luôn luôn được thử thách đức tin bằng chước cám dỗ. Hễ đức tin mạnh thì cám dỗ yếu, và ngược lại. Thế nên, *Kinh Sám Hối* của đạo Cao Đài dạy:

Biết chước quỷ đánh lừa phá hoại

Yếu đức tin nên phải lụy mình...

Lụy mình nghĩa là vương vào tội lỗi do yếu đuối, không vượt qua được thử thách, bị thua cám dỗ. Khi đó, nếu tội lỗi nặng nề thì bị luật pháp thế gian trừng phạt, xã hội chê cười, chưa nói tới luật trời đất xử phạt công bình sau khi ta trút linh hồn.

Còn nếu lỗi lầm nhẹ hơn thì cõi lòng ta day dứt phiền não, hổ thẹn ăn năn... Đó là vì lương tâm đang phán xét chúng ta. Đức Chí Tôn dạy:

“Lương tâm của các con là một khiêu thiêng liêng của Thầy ban để sửa trị riêng các con trong đường tội lỗi và ban thưởng trong việc nhơn đức.” ⁽¹¹⁾

⁽¹¹⁾ *Thánh Ngôn Hiệp Tuyển*, quyển I, đàn ngày 27-12-1926.

Chính những lúc bị tòa án lương tâm xét xử như vậy, thậm chí đến giờ vào cúng tứ thời, đến giờ ngồi thiền, khi quỳ lạy trước bàn thờ chúng ta cũng không thư thái. Đêm Giáng Sinh 1926, Đức Chí Tôn khuyên:

“Phải thường hỏi lấy mình khi đem mình vào lạy Thầy buổi tối, coi phận sự ngày ấy đã xong chưa mà lương tâm có điều chi cần rút chằng? Nếu phận sự còn nét chưa rồi, lương tâm chưa đặng yên tịnh thì phải biết cái quá [sửa lỗi], ráng sức chuộc lấy lỗi đã làm, thì các con có lo chi chằng bì bực chí thánh.” ⁽¹²⁾

Tóm lại, khi thân tâm không thanh thản thì đúng là khổ sở rồi, là không còn hạnh phúc nữa, chỉ vì ta bị cám dỗ, chịu theo lòng ham muốn, buông thả theo dục vọng.

Trong *Thư 1 Gởi Ông Timôthê* (6:10), Thánh Phaolô viết:

“Vì buông theo lòng ham muốn đó, nhiều người đã lạc xa đức tin và chuốc lấy bao nỗi đớn đau sâu xé.”

Thế nên tôn giáo nào cũng đặt ra lề luật, giới răn để giúp tín đồ giữ mình trong sạch.

- Trong Nhất Kỳ Phổ Độ, Kinh Thánh Cựu Ước dạy con người tìm cho mình hạnh phúc bằng cách giữ giới luật, tuân theo lời răn dạy của Thượng Đế, của Thiên Chúa.

“Hạnh phúc thay bạn nào kính sợ Chúa, ăn ở theo đường lối của Người.” (Thánh Vịnh 128:1)

“Hãy kính sợ Thiên Chúa và tuân giữ các mệnh lệnh Người truyền, đó là tất cả đạo làm người.” (Giăng Viên 12:13)

“Kẻ yêu luật Chúa hưởng an bình thư thái, chẳng còn lo gặp chướng ngại nào.” (Thánh Vịnh 119:165)

⁽¹²⁾ *Thánh Ngôn Hiệp Tuyển*, quyển I, đàn ngày 24-12-1926.

“Ai còn giữ luật, quả là người hạnh phúc.” (Châm Ngôn 29:18)

- Sang Nhị Kỳ Phổ Độ, Chúa Giêsu dạy:

“Hạnh phúc thay kẻ lắng nghe và tuân giữ lời Thiên Chúa.” (Luca 11:28)

Trong *Thư Gởi Tín Hữu Rôma* (8:1), Thánh Phaolô viết:

“Những ai ở trong Đức Kitô Giêsu, thì không còn bị lên án nữa.”

- Qua Tam Kỳ Phổ Độ, khi mới vừa mở đạo Cao Đài, một trong những sự kiện trọng đại đầu tiên là Đức Chí Tôn cho lập Tân Luật để sớm khép con cái vào đường ngay nẻo chánh.

Tuy gọi là Tân Luật (luật mới), nhưng Đức Chí Tôn vẫn duy trì những điều luật cũ (cựu luật) được ban ra trong Nhất Kỳ và Nhị Kỳ Phổ Độ, vì các cựu luật này có giá trị vĩnh cửu, vượt không gian và phi thời gian.

Giữa tháng 7-1926, Đức Chí Tôn dạy:

“Chẳng phải Thầy còn buộc theo cựu luật, song luật ấy rất nên quý báu, không giữ chẳng hề thành Tiên Phật đặng.” ⁽¹³⁾

Vào đêm Giáng Sinh năm 1926, Đức Chí Tôn dạy thêm:

“Thầy đến mà làm cho giảm sự khổ não của các con chẳng đặng nữa thì thôi, lẽ nào còn lập Tân Luật ràng buộc các con thêm nữa.” ⁽¹⁴⁾

Thánh ngôn của Đức Chí Tôn giúp chúng ta hiểu rằng giới răn, luật lệ nhà Đạo không phải để ràng buộc con người mất tự do, mà thực chất là giúp con người bảo vệ được mình khỏi lỗi sống buông thả phóng túng.

⁽¹³⁾ *Thánh Ngôn Hiệp Tuyển*, quyển I, đàn ngày 17-7-1926.

⁽¹⁴⁾ *Thánh Ngôn Hiệp Tuyển*, quyển I, đàn ngày 24-12-1926.

Nói khác đi, luật Đạo giúp con người bảo vệ được tự do trong cuộc sống đạo đức. Đó tức là hạnh phúc, và hạnh phúc lớn hơn mọi thứ hạnh phúc chính là con người biết tu hành để trở nên Thần Thánh, Tiên Phật.

*** Muốn được hạnh phúc, hãy khôn ngoan và hiểu biết**

- Trong Nhất Kỳ Phổ Độ, Kinh Thánh Cựu Ước dạy:

“Hạnh phúc thay người được thánh triết khôn ngoan và có được tài hiểu biết.” (Châm_Ngôn 3:13)

- Sang Nhị Kỳ Phổ Độ, Trong *Thư Gửi Tín Hữu Êphêxô* (5:15), Thánh Phaolô khuyên:

“Anh em hãy cẩn thận xem xét cách ăn nết ở của mình, đừng sống như kẻ khờ dại, nhưng hãy sống như người khôn ngoan...”

Nhưng khôn ngoan đúng nghĩa không phải là khôn ranh theo thói ma mãnh của thế gian. Trong *Thư 1 Gửi Tín Hữu Côrintô* (3:19), Thánh Phaolô viết:

“Vì sự khôn ngoan của thế gian là sự điên rồ trước mặt Thiên Chúa.”

Tại sao sự khôn ngoan của người thế gian lại là sự điên rồ trước Đức Chúa Trời?

Bởi vì sự khôn ngoan đó chỉ nhằm đưa con người tới chỗ mạnh hiếp yếu, khôn gạt đại cho vừa lòng tham và dục vọng.

Khôn ngoan như thế Thánh Nhân không ham, cho nên Đức Lão Tử bảo:

“Lòng ta ngu muội, dần dần thay! Người đời sáng rõ, riêng ta tối tăm...” ⁽¹⁵⁾

⁽¹⁵⁾ Ngã ngu nhân chi tâm dã tai, dần dần hê! Tục nhân chiêu chiêu,

- Qua Tam Kỳ Phổ Độ, Đức Chí Tôn dạy không khác:

“Đời lành lợi khôn ngoan mau chết.” ⁽¹⁶⁾

Cái khôn của thế gian là cái khôn để tự giam hãm lấy mình trong tứ đồ tường, ⁽¹⁷⁾ tức là bốn vách nhà tù xây cất bằng *Tửu, Sắc, Tài, Khí* (rượu, sắc dục hay sex, tiền bạc, và ma túy). Cái khôn đó đưa con người vào chỗ luân hồi. Đức Giáo Tông Lý Thái Bạch dạy:

Khôn trong bốn vách quanh vòng

Khôn vậy nên phải đọa trong luân trảm. ⁽¹⁸⁾

Nói cách khác, thay vì khôn theo thế gian, người biết Đạo hãy khôn ngược lại. Đức Chí Tôn dạy:

Ma, Phật tự người tạo nó ra

Biết khôn làm Phật, dại làm ma. ⁽¹⁹⁾

Đức Chí Tôn cũng dạy:

“Khôn chi chôn cả tánh linh...” ⁽²⁰⁾

Chôn cả tánh linh tức là tiêu tán linh hồn của mình. Đến đây, chúng ta nhớ lời Chúa dạy:

ngã độc hôn hôn... 我愚人之心也哉, 沌沌兮! 俗人昭昭, 我獨昏昏... (*Đạo Đức Kinh*, Chương 22).

⁽¹⁶⁾ *Đại Thừa Chơn Giáo*, đàn ngày 18-8 Bính Tý (1936), bài “Trách Đời”.

⁽¹⁷⁾ Tứ đồ tường 四堵牆(牆): Bốn thứ *Tửu, Sắc, Tài, Khí* 酒色財氣 trói buộc con người, khiến con người giống như bị giam hãm trong bốn vách nhà tù. (*Đồ và tường* đều có nghĩa là vách.)

⁽¹⁸⁾ *Thánh Huấn Hiệp Tuyển*, quyển 2: Thanh Liên Đàn, đàn ngày 20-7-1961, bài “Đạo Đức Thuần Túy Hồi Châu Ngọc Kinh”.

⁽¹⁹⁾ *Đại Thừa Chơn Giáo*, đàn ngày 17-8 Bính Tý (1936), bài “Lý Đạo Phép Tu”.

⁽²⁰⁾ *Đại Thừa Chơn Giáo*, đàn ngày 20-8 Bính Tý (1936), bài “Sắc Không Luận”.

“Vì nếu người ta được cả thế gian mà phải đánh mất linh hồn mình, thì đâu ích lợi gì?” (Matthêu 16:26)

*

Đôi điều tâm niệm

Câu chuyện về con đường hạnh phúc theo lời Chúa chép trong Phúc Âm đối chiếu với thánh ngôn, thánh giáo Cao Đài đã dài! Câu chuyện nào dài quá cũng làm người nghe thấy mất... hạnh phúc!

Thôi thì, chúng ta tạm kết thúc nơi đây, với những chân lý muôn thuở muôn phương mà chúng ta vừa có dịp ôn lại:

- Hạnh phúc bền vững và chơn chánh là được chia sẻ với đồng loại để giảm bớt nỗi khổ của người khác.

- Hạnh phúc bền vững và chơn chánh là có được đức tin kiên cố vào ơn cứu độ của Phật, của Chúa, của Thượng Đế.

- Là tín đồ, chúng ta tìm hạnh phúc trong sự gắn bó không rời với Đấng Thiêng Liêng cao cả của mình. Chúng ta hãy ở lại, và sống lại trong Phật, trong Chúa, trong Thượng Đế.

- Ở lại và sống lại trong Phật, trong Chúa, trong Thượng Đế không phải bằng lời nói suông ở đầu môi chót lưỡi; mà phải bằng tâm thành cầu nguyện thường xuyên và bằng cách tuân giữ giới răn luật đạo đã được Thiêng Liêng ban truyền.

- Trong cuộc sống thế gian, chúng ta hãy khôn ngoan và hiểu biết lựa chọn cho mình một hạnh phúc thật và từ chối hạnh phúc giả. Hãy luôn luôn lấy chánh pháp làm đuốc tuệ để soi sáng, phân biệt chỗ giả và chỗ thật trên con đường mưu cầu hạnh phúc bền vững đời đời cho chúng ta.

Thực tiễn cuộc sống vốn gay gắt, luôn thử thách đức tin và lòng nhẫn nại của chúng ta.

Lúc chúng ta cảm thấy mình khổ sở, đón đau, xin thực hành lời khuyên của Thánh Giacôbê:

“Ai trong anh em đau khổ ư? Người ấy hãy cầu nguyện.”
(Thư Của Thánh Giacôbê 5:13)

Những khi chúng ta lòng dạ bất an, xin nhớ ghi lời Chúa:

“Hỏi có ai trong anh em có thể nhờ lo lắng mà kéo dài đời mình thêm được một vài gang không?” (Luca 12:25)

Những khi gánh nặng áo cơm đời thường quá sức chịu đựng của chúng ta, xin gẫm suy lời tâm tình của Thánh Phaolô:

“Tôi sống thiếu thốn cũng được, mà sống dư dật cũng được. Trong mọi hoàn cảnh, no hay đói, dư dật hay túng bần, tôi đã tập quen cả.” (Thư Gởi Tín Hữu Philípê 4:12)

Một tư tưởng gia của đạo Bà La Môn (tức Ấn Độ Giáo, hay đạo Hindu) là nhà thơ Tagore (1861-1941) chọn cuộc sống hạnh phúc bằng cách:

Khi vui chẳng muốn vui hơn

Khi buồn đủ sức để buồn trôi qua.⁽²¹⁾

Cách sống đó đâu có khác lời dạy trong Kinh Thánh Cựu Ước:

“Ngày gặp may mắn, hãy cứ vui hưởng. Ngày bị rủi ro, hãy gẫm mà xem: Ngày nào cũng do Thiên Chúa làm nên...”
(Giăng Viên 7:14)

Nếu tất cả chúng ta đều có đức tin như thế, Kinh Thánh Cựu Ước bảo chúng ta là những người hạnh phúc:

“Người đặt lòng tin vào Chúa thật hạnh phúc biết bao.”
(Châm Ngôn 16:20)

⁽²¹⁾ *Prayer (Lời Nguyện Cầu)*, thơ Tagore, Huệ Khải dịch.

Nghĩa là, có đức tin, chúng ta tìm được sự bình an trong cuộc sống, vượt qua mọi nghịch cảnh, đúng như thánh giáo Tam Kỳ Phổ Độ đã dạy:

*Lòng con tin đáng Cao Đài
Đạo đời Trời sẽ an bài cho con.*⁽²²⁾

Khép lại câu chuyện nhân đại lễ kỷ niệm mừng Chúa Giáng Sinh sáng nay, xin cầu nguyện tất cả chúng ta đều được bình an và hạnh phúc trong đức tin chơn chánh, trong ơn hộ trì và soi sáng của Phật, của Chúa, của Thượng Đế Chí Tôn.

*Thánh thất Bàu Sen
Giáng Sinh Tân Mão
24-12-2011*

⁽²²⁾ Đức Bảo Pháp Chơn Quân Huỳnh Chơn, Cơ Quan Phổ Thông Giáo Lý, đàn ngày 14-7-1973.

NHÌN LẠI MỘT NĂM

Năm 2011 để lại trong lòng đạo hữu Cao Đài thánh thất Bàu Sen nhiều tình cảm sâu đậm đối với các tôn giáo bạn, mà đặc biệt là Công Giáo.

Kể từ buổi sơ giao 26-4-2009 liên tục cho tới nay, qua những duyên lành hội ngộ giữa Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn Tổng Giáo Phận TpHCM và họ đạo Bàu Sen cũng như Chương Trình Chung Tay Ấn Tống Kinh Sách Cao Đài, mối quan hệ giữa Cao Đài và Công Giáo ngày càng phát triển tốt đẹp, để làm chứng cho lời dạy của Đức Giêsu:

“Thầy ban cho anh em một điều răn mới là anh em hãy yêu thương nhau như Thầy đã yêu thương anh em.”

(Gioan 13:34)

Và cũng làm chứng cho lời dạy của Đức Cao Đài:

“Hãy ráng thương nhau mà hành đạo. Nếu chưa được thương nhau thì cũng không được phép ghét nhau. Hễ các con ghét nhau tức là tự ghét mình và cũng là ghét Thầy đó vậy. Mà hễ các con ghét Thầy là cơ hội tốt để ma quỷ đến ám ảnh, điều dẫn các con đi vào nẻo u đồ rẽ chia và hủy diệt.”

(Thánh thất Nam Thành, 17-02-1969)

Qua những trang sau đây, xin trân trọng ghi lại khái quát một vài cột mốc lịch sử trên hành trình hiệp thông giữa Kitô hữu và tín hữu Cao Đài.

CHÚC XUÂN TÂN MÃO (2011) TẠI TÒA TỔNG GIÁM MỤC TỔNG GIÁO PHẬN TP.HCM

Tại Tòa Tổng Giám Mục Tổng Giáo Phận Tp.HCM, lúc 9 giờ 30 sáng thứ Bảy 29-01-2011, Ban Cai Quản Thánh Tòa Vô Vi Huỳnh Quang Sắc, Ban Cai Quản thánh thất Bàu Sen, các tín hữu Minh Lý Đạo, và Chương Trình Chung Tay Ấn Tổng Kinh Sách Cao Đài đã đến chúc Tết Đức Hồng Y Gioan Baotixita Phạm Minh Mẫn và Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn.

Thượng tuần tháng 01-2011 Ban Cai Quản thánh thất Bàu Sen và Chương Trình Chung Tay Ấn Tổng Kinh Sách Cao Đài đã trù tính việc liên giao, chúc mừng năm mới Tân Mão. Qua sự trợ giúp của Linh Mục Phanxicô Xaviê Bảo Lộc (Trưởng Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn) chúng tôi được “xếp lịch” đến Tòa Tổng Giám Mục Tổng Giáo Phận Thành Phố để chúc Tết Đức Hồng Y Gioan Baotixita Phạm Minh Mẫn và Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn vào lúc 9 giờ 30 sáng thứ Bảy 29-01, tức 26 tháng Chạp âm lịch.

Chúng tôi mời thêm một số đạo hữu thuộc Minh Lý Thánh Hội (Minh Lý Đạo, hay Tam Tông Miếu) và Thánh Tòa Vô Vi Huỳnh Quang Sắc cùng đi với đoàn, tổng cộng mười người (nam và nữ).

Khi tới cổng Tòa Tổng Giám Mục chúng tôi bất ngờ hội ngộ một đoàn đại diện các Hội Thánh Cao Đài ở miền Tây (mười ba vị nam và nữ) mới vừa đến nơi. Hôm ấy, cùng với Đức Hồng Y đón tiếp hai phái đoàn, có Linh Mục PX Bảo Lộc, Linh Mục Phêrô Giuse Maria Hà Thiên Trúc, nữ tu Mai Thành, hiền huynh Giuse Bùi Văn Hóa (Phó Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn) và hiền tỷ Maria Lý Ngọc Anh (Thư Ký của Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn).

Sau khi đại diện các Hội Thánh Cao Đài miền Tây đã chúc Tết và biếu quà Đức Hồng Y xong, Linh Mục Bảo Lộc giới thiệu đoàn chúng tôi với Đức Hồng Y. Trưởng đoàn là hiền huynh Đạt Tịnh (Chánh Hội Trưởng thánh thất Bàu Sen) bước đến kính biếu Đức Hồng Y quà xuân. Hiền huynh phó đoàn thay mặt Ban Ấn Tổng kính biếu quà Linh Mục Bảo Lộc và Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn.

Ngoài ra, chúng tôi còn trân trọng biếu Đức Hồng Y mười hai quyển *Xuân Chung Tâm 2011* (Nxb Tôn Giáo, 152 trang), và biếu Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn một trăm hai mươi

quyền. Giai phẩm xuân này do Chương Trình Chung Tay Ấn Tổng thực hiện, có nhiều bài vở, hình ảnh phản ánh tình cảm liên tôn hòa ái giữa Minh Lý, Cao Đài và Công Giáo.

Trước khi thay mặt đạo hữu Cao Đài và Minh Lý trang trọng đọc lời chúc Tết, chúng tôi trình bày rằng hai phần sách biểu nói trên đều có số *mười hai* vì lễ Đức Chúa Giêsu có mười hai Thánh Tông Đồ, và số mười hai lại là con số riêng của Đức Cao Đài. Nghe vậy, Đức Hồng Y quay sang nhìn Linh Mục Bảo Lộc, mỉm cười hoan hỷ.

Đức Hồng Y dành hơn chín mươi phút để tiếp hai phái đoàn. Ngài thân mật nhắc lại cái duyên từng quen biết cộng đồng tín hữu Cao Đài miền Tây khi Ngài còn hành đạo ở Bạc Liêu, Cần Thơ, Mỹ Tho...

Trước khi chụp ảnh lưu niệm và tạm biệt, Đức Hồng Y đích thân đến tặng mỗi thành viên của hai phái đoàn một tập sách nhan đề *Sự Sống Con Người Theo Lý Thiên* (96 trang), do Ngài tóm lược từ bản tiếng Pháp *La Doctrine Suprême* của Hubert Benoît, bác sĩ phân tâm học.

Ngay tối hôm ấy, trên website *tgpsaigon.net* của Tổng Giáo Phận Tp.HCM, Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn đã kịp thời đưa lên nhiều hình ảnh, video clips, và thông tin chi tiết về cuộc hội ngộ liên tôn hòa ái, tương tri giữa Công Giáo và Cao Đài. Bài chúc Tết của phái đoàn chúng tôi được đăng tải nguyên văn.

*

Kính thưa Đức Hồng Y GB Phạm Minh Mẫn, Tổng Giám Mục Tổng Giáo Phận Tp.HCM,

Kính thưa Linh Mục PX Bảo Lộc, Trưởng Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn,

Kính thưa Quý Linh Mục, và Quý Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn,

Hôm nay, đoàn tín hữu *Minh Lý Thánh Hội* (quận 3) hiệp với tín hữu Cao Đài thuộc *Thánh Tòa Vô Vi Huỳnh Quang Sắc* (quận 8) và *Thánh Thất Bàu Sen* (quận 5), cùng các thành viên nòng cốt trong *Chương Trình Chung Tay Ấn Tổng Kinh Sách Cao Đài*, rất hân hạnh đến viếng Tòa Tổng Giám Mục Tổng Giáo Phận Thành Phố để kính thăm và trân trọng chúc xuân Đức Hồng Y cùng Quý Đức Cha, Quý Linh Mục, Quý Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn nhân dịp năm mới Tân Mão đang ngập ngừng bên thềm.

Kính thưa Đức Hồng Y,

Kính thưa Quý Linh Mục và Quý Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn,

Quan tâm theo dõi các đạo sự to tát của cộng đồng Dân Chúa Việt Nam trong *Năm Thánh 2010* vừa qua, quả thật cộng đồng tín hữu bên cạnh Công Giáo vô cùng hân hoan, cảm thấy những thành tựu hết sức rực rỡ của Công Giáo Việt Nam trong Năm Thánh 2010 quả thật cũng là những hoa quả ngọt ngào thơm tho mà cộng đồng tín hữu của mọi tôn giáo trên quê hương yêu dấu chúng ta hãy cùng nhau vui sướng sẻ chia, đồng cảm.

Năm 2010 đã khắc sâu vào lịch sử những điểm mốc lớn với các đại lễ rất long trọng để kỷ niệm:

- 350 năm thiết lập hai giáo phận đầu tiên ở Đàng Ngoài và Đàng Trong;
- 50 năm thiết lập hàng giáo phẩm Việt Nam;
- 45 năm Công Đồng Vatican II;
- 30 năm Thư Chung 1980 của Hội Đồng Giám Mục Việt Nam;

- 100 năm ngày sinh của Đức cố Tổng Giám Mục Phaolô Nguyễn Văn Bình.

Nhưng chính *Đại Hội Dân Chúa* từ 21 đến 25-11-2010 đã thành tựu mỹ mãn mới là cao điểm của Năm Thánh 2010. Thành công vang dội của Đại Hội Dân Chúa đã khiến Đài Phát Thanh Vatican nhắc lại lời Đức Hồng Y GB Phạm Minh Mẫn mong ước rằng Đại Hội Dân Chúa là một lễ Hiện Xuống mới, đem lại động lực mới cho sự sống của Giáo Hội Công Giáo Việt Nam.

Thành tựu nối tiếp thành tựu. Năm Thánh 2010 vừa mới khép lại, thì đầu năm 2011, vào ngày 13 tháng 1 vừa qua, cộng đồng tín hữu bên cạnh Công Giáo cũng vui lây với niềm vui lớn của cộng đồng Dân Chúa Việt Nam khi biết tin mừng rằng Đức Thánh Cha Bênêdictô XVI chính thức bổ nhiệm Đức Tổng Giám Mục Leopoldo Girelli làm đại diện không thường trú của Tòa Thánh Vatican tại Việt Nam. Chúng ta tin tưởng sự kiện này còn là một tiền đề rất ý nghĩa để góp phần phát huy nhiều hơn nữa những thành tựu về vang sẵn có của Giáo Hội Công Giáo Việt Nam cho năm mới Tân Mão.

Kính thưa Đức Hồng Y,

Kính thưa Quý Linh Mục và Quý Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn,

Chia sẻ những niềm vui lớn lao tràn trề ấy, cộng đồng tín hữu bên cạnh Công Giáo cũng không khỏi day dứt xót xa khi theo dõi *Sứ Điệp Của Đức Thánh Cha Bênêdictô XVI* nhân ngày Hòa Bình Thế Giới 01-01-2011.

Là người tu hành trong Tam Kỳ Phổ Độ, ai ai cũng cảm thông sâu sắc tâm lòng đau buồn của Đức Thánh Cha khi thấy Ngài nhắc đến những cuộc bách hại, tệ kỳ thị, hành vi bạo lực và bất bao dung về tôn giáo đang nhắm thẳng vào cộng đồng

Kitô ở nơi này nơi kia trên hành tinh chúng ta.

Một con ngựa đau cả tàu không ăn cỏ. Cho nên, với tinh thần hiệp thông cùng toàn thể Dân Chúa hoàn cầu, các hành giả Cao Đài và Minh Lý sau những giờ công phu thiền định của mình, xin hãy cùng nhau một lòng chí thành hồi hướng, nguyện cầu Đức Chí Tôn Ngọc Hoàng Thượng Đế chan rưới ơn lành đến khắp thế gian, giải trừ tai ách cho bất cứ nơi nào còn thiếu tự do tôn giáo. Có như vậy, con người thế gian hôm nay mới có thể mau chóng phục hồi được nền Văn Minh Tinh Thương và Văn Minh Sự Sống cho thiên niên kỷ này.

Kính thưa Đức Hồng Y,

Kính thưa Quý Linh Mục và Quý Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn,

Tân niên luôn luôn là cơ hội để mở màn những hy vọng và kế sách duy tân, đổi mới.

Với niềm tin truyền thống lâu đời này, các đạo hữu Minh Lý và Cao Đài xin trân trọng kính chúc Đức Hồng Y, Quý Đức Cha, Quý Linh Mục, Quý Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn, và Quý Ngài đang thọ lãnh sứ mạng thiêng liêng cao cả để chấn dất đàn chiên của Đức Chúa Giêsu Kitô, tất cả đều được an khang, minh triết và sáng tạo sung mãn trong thần khí của Thiên Chúa đại từ đại bi.

Rất lòng thành tín.

Nam mô Ngọc Hoàng Thiên Tôn Cứu Khổ Cứu Nạn.

Nam mô Gia Tô Giáo Chủ Cứu Thế Thiên Tôn.

*

Hiền huynh Giuse Bùi Văn Hóa (Phó Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn), một người bạn đạo thân quý của chúng tôi từ giữa năm 2009, sau khi đọc *Xuân Chung Tâm* (tập sách ghi

dầu ba mươi một tháng hoạt động ấn tống kinh sách Cao Đài),
đã có nhã hứng gởi tặng chúng tôi bài thơ chúc xuân như sau:

XUÂN THÊM XUÂN

*MỪNG Ấn Tống, ba một tháng xuân,
XUÂN Chung Tâm đậm nét nẻo xuân.
CHUNG tay hiệp lực in kinh sách,
TÂM kết Tâm – sáng tạo Trời Xuân.
VỌNG nhớ thặng trầm trong quá khứ,
XUÂN TRỜI như vắng! Dạ băng khuâng.
HÒA đồng liên kết, nay nên nghiệp,
ĐỒNG vui xuân mới – Xuân trong XUÂN.*

DUYÊN HÀ

(Giuse Bùi Văn Hóa, 31-01-2011)

Chúng tôi rất cảm kích, vì hiền huynh Giuse Hóa đã ý nhị dùng lối thơ *khoán thủ* rất phổ biến trong đạo Cao Đài, lấy từng chữ đầu mỗi câu thơ ráp lại, để tặng chúng tôi lời chúc lành thật đẹp: *Mừng Xuân Chung Tâm Vọng Xuân Hòa Đồng*. Nghĩa là hiền huynh đang mong chờ xuân sau (2012) sẽ đón nhận thêm giai phẩm *Xuân Hòa Đồng*, như Ban Ấn Tống đã hứa hẹn trong tập *Xuân Chung Tâm*.

*

Ghi lại đây câu chuyện liên tôn hòa ái, tương thân tương kính giữa Công Giáo, Minh Lý và Cao Đài, chúng tôi muốn nhắc đến những tâm tình mà Đức Hồng Y GB Phạm Minh Mẫn đã trao đổi với hai phái đoàn Cao Đài tại khách đường của Tòa Tổng Giám Mục.

Hiền huynh ĐẠT TỊNH (Chánh Hội Trưởng thánh thất Bàu Sen), trưởng đoàn, kính biểu Đức Hồng Y quà xuân.

Đức Hồng Y nói, dù chúng ta là đồng đạo hay khác đạo nhưng đều là đồng bào, đều là con của một Cha trên trời. Ngài chia sẻ quan niệm của Ngài về cái khác biệt giữa các tôn giáo, xem khác biệt đó là những bông hoa để tô điểm cho đời sống dân tộc chúng ta. Trong vườn hoa có nhiều thứ hoa, hoa nào cũng có cái đẹp riêng của nó. Cuối cùng, Ngài bày tỏ mong muốn các tôn giáo cùng đoàn kết, hòa hiệp, giao hảo nhiều hơn nữa để làm sao cho mọi người có sự sống dồi dào hơn, sống yêu thương hơn...

04-02-2011

ĐẠI DIỆN KHÔNG THƯỜNG TRÚ CỦA TÒA THÁNH VATICAN HỘI NGỘ ĐẠI DIỆN CÁC TÔN GIÁO BẠN TẠI TP.HCM

Đạo hữu Cao Đài biểu Đức Tổng Giám Mục Leopoldo Girelli
bộ sách song ngữ Việt-Anh⁽¹⁾ về việc mở đạo Cao Đài.

⁽¹⁾ Đất Nam Kỳ - Tiền Đề Văn Hóa Mở Đạo Cao Đài; Đất Nam Kỳ -
Tiền Đề Pháp Lý Mở Đạo Cao Đài; Tam Giáo Việt Nam - Tiền Đề
Tư Tưởng Mở Đạo Cao Đài; Ngô Văn Chiêu - Người Môn Đệ Cao
Đài Đầu Tiên, đều của Huệ Khải (Nxb Tôn Giáo).

Nhân dịp Đức Tổng Giám Mục Leopoldo Girelli, Đại Diện không thường trú của Tòa Thánh Vatican đến thăm giáo tỉnh Tp.HCM, Đức Hồng Y GB Phạm Minh Mẫn tổ chức buổi hội ngộ giữa vị Đại Diện Tòa Thánh với các vị đại diện sáu tôn giáo bạn (Baha'i, Cao Đài, Hòa Hảo, Minh Lý Đạo, Phật Giáo, Tin Lành) tại Tòa Tổng Giám Mục (180 Nguyễn Đình Chiểu, quận 3, Tp.HCM) lúc 16 giờ ngày 05-10-2011.

Sau khi giới thiệu vị Đại Diện Tòa Thánh với các chức sắc tôn giáo bạn, Đức Hồng Y chia sẻ: *“Chúng ta cùng là con một Cha trên trời, qua đối thoại để hiểu biết nhau hơn, từ đó chúng ta thương nhau hơn, dẫn đến việc hợp tác cùng nhau trong những công việc phục vụ ích chung cho anh chị em mình.”*

Kế tiếp, Linh Mục PX Bảo Lộc (Trưởng Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn) giới thiệu khái quát việc hình thành, tinh thần và hoạt động của Ban theo chỉ dẫn của Hội Đồng Tòa Thánh về đối thoại liên tôn.

Đại diện các tôn giáo bạn đã lần lượt phát biểu. Riêng về phía đạo hữu Cao Đài, diễn từ chào mừng Đức Tổng Giám Mục Đại Diện Tòa Thánh như sau:

Trọng kính:

- Đức Tổng Giám Mục Leopoldo Girelli,
Đại Diện Tòa Thánh tại Việt Nam;
- Đức Hồng Y Gioan Baotixita Phạm Minh Mẫn,
Tổng Giám Mục Tổng Giáo Phận TpHCM;
- Linh Mục Phanxicô Xaviê Bảo Lộc,
Trưởng Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn;
- Quý Đại Diện các tôn giáo;
- Quý Linh Mục và Nữ Tu;
- Quý Huynh Tỷ,

Vị Đại Diện Tòa Thánh Vatican, Đức Hồng Y, và Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn cùng đại diện các tôn giáo bạn.

Trước tiên, chúng tẻ hữu trân trọng cảm tạ Đức Hồng Y Phạm Minh Mẫn và Tòa Tổng Giám Mục đã tạo cơ hội rất ý nghĩa này để chúng tẻ hữu hân hạnh có mặt nơi đây trong buổi hội ngộ khó quên hôm nay.

Kính thưa Đức Tổng Giám Mục Đại Diện Tòa Thánh,

Chúng tẻ hữu là các tín đồ Cao Đài thuộc thánh thất Bàu Sen nhỏ bé, là nơi trong khoảng gần nửa thế kỷ nay hàng năm đều long trọng tổ chức đại lễ kính mừng Chúa giáng sinh.

Trong bốn lần viếng thăm quê hương chúng tẻ hữu, qua nhiều hành trình mục vụ đến tận các giáo xứ xa xôi nhất, từ Bắc chí Nam, Đức Tổng Giám Mục đã đặc biệt tỏ lòng

thương yêu những con cái của Chúa, nhất là người dân tộc ở Tây Nguyên và mấy tỉnh vùng núi phía Bắc như Cao Bằng, Lạng Sơn, và Hà Giang.

Đây là ấn tượng rất sâu sắc, và chúng tẻ hữu thật sự hiểu rằng sự có mặt và hành đạo của Đức Tổng Giám Mục trên quê hương yêu dấu này đồng thời mang theo hình ảnh và tình yêu thiêng liêng của Đức Giáo Hoàng Bênêdictô XVI.

Thưa Đức Tổng Giám Mục rất trọng kính,

Nhằm nói lên tấm lòng tôn kính vị Đại Diện của Đức Giáo Hoàng tại đây hôm nay, chúng tẻ hữu hân hạnh kính biểu Đức Tổng Giám Mục một bộ bốn tập sách trình bày về việc mở đạo Cao Đài tại Việt Nam vào đầu thế kỷ trước.

Chúng tẻ hữu xin Ngài chấp nhận các tập sách song ngữ Việt-Anh rất mực khiêm tốn này như những hạt cát nhỏ nhoi góp phần vào con đường đối thoại liên tôn do Đức cố Giáo Hoàng Gioan Phaolô II khai sáng.

Tại thành phố của chúng tẻ hữu, con đường công chính này đã và đang được Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn bồi đắp ngày một tốt đẹp hơn dưới sự dẫn dắt và ủng hộ của Đức Hồng Y và Tòa Tổng Giám Mục.

Thật vậy, tự thân buổi hội ngộ lịch sử hôm nay là một bằng chứng rất thuyết phục cho những hoa trái tươi tốt mà hoạt động đối thoại liên tôn của Tổng Giáo Phận đã gặt hái được.

Trọng kính Đức Tổng Giám Mục,

Vững đức tin vào kế hoạch của Thượng Đế dành cho con cái của Người trên thế gian, chúng tẻ hữu là người đạo Cao Đài xin trọn lòng nguyện cầu Đức Trời Cha ban ơn để mọi sứ vụ Tòa Thánh mà Đức Tổng Giám Mục đang thi hành đều thành công tại Singapore, Đông Timor, Mã Lai, Brunei, Việt Nam, và các nước khác trong khối Asean.

Trong phần đáp từ, Đức Tổng Giám Mục Girelli nói rằng Ngài rất hân hoan trước cuộc hội ngộ liên tôn này. Nhắc tới hành động khùng bố ngày 11-09-2001, Đức Tổng Giám Mục cho rằng nó đã thay đổi hoàn toàn hình ảnh hòa bình, mối quan hệ giữa các quốc gia, tương giao giữa người với người, giữa các tôn giáo ... Vì thế, quả thật rất có ý nghĩa khi các tôn giáo ngồi lại với nhau vì mục đích hòa bình. Ngài đề nghị hãy cố vũ cho hòa bình và giáo dục cho mọi người trong cộng đoàn hiểu biết con đường đối thoại liên tôn. Đối thoại liên tôn không còn là một lựa chọn mà là một nhu cầu cần thiết. Khi biết lắng nghe và đồng cảm thì có thể thấy được nhu cầu của nhau để trợ giúp lẫn nhau. Tuy khác nhau ở tôn giáo và nền tảng đức tin, nhưng theo Đức Tổng Giám Mục: “*một người có tôn giáo là một người biết đối thoại liên tôn*”.

Dịp này, Đức Tổng Giám Mục Girelli đã tặng quà các đại diện tôn giáo bạn: mỗi vị một quyển *Từ Điển Công Giáo 500 Mục Từ* (Nxb Tôn Giáo), mới vừa phát hành.

Sau khi chụp ảnh lưu niệm, đại diện các tôn giáo chia tay với lời hẹn tái ngộ của Đức Hồng Y: Trước tiên là ngày 27-10-2011 để gặp gỡ liên tôn và cầu nguyện cho hòa bình thế giới tại Trung Tâm Mục Vụ, nhân kỷ niệm 25 năm sự kiện Assisi. Kế đến là ngày 11-02-2012, ngày họp mặt cầu nguyện cho các bệnh nhân và thân nhân của họ, như đã tổ chức năm 2004.

*

Bản tiếng Anh diễn từ trên đây được phổ biến qua website của Tổng Giáo Phận Tp.HCM.⁽²⁾

⁽²⁾ <http://tgpsaigon.net/articleen/20111015/12932>.

Welcome Speech to H.E. Archbishop Leopoldo Girelli, Pontifical Representative for Vietnam, given by Caodaists from Bàu Sen Temple on Wednesday 05 October 2011

Dear:

- *Most Reverend Archbishop Leopoldo Girelli, Pontifical Representative for Vietnam;*
- *Your Eminence Cardinal John Baptist Phạm Minh Mẫn, Archbishop of HCMC Archdiocese;*
- *Reverend Francis Xavier Bảo Lộc, Head of the Commission for Interfaith Dialogues;*
- *Reverend Representatives of various religions;*
- *Reverend Priests and Nuns;*
- *Brothers and Sisters,*

First of all, we would like to express our gratitude to Your Eminence Cardinal Phạm Minh Mẫn and the Archbishop's Residence for this significant opportunity so that we can be here today in this unforgettable meeting.

Your Excellency Archbishop, the Pontifical Representative,

We are the humble Caodaists from little Bàu Sen temple, where a formal celebration of Christmas has been annually observed for almost half a century.

Visiting our country four times, on several pastoral journeys to even the remotest parishes from Northern to Southern Vietnam, you specially expressed your love for God's children, especially ethnic groups living in the Central Highlands and northern mountainous provinces like Cao Bằng, Lạng Sơn, and Hà Giang.

Đức Tổng Giám Mục Girelli nói: “Một người có tôn giáo là một người biết đối thoại liên tôn.” (<http://tgpsaigon.net>)

Deeply impressed with this event, we truly understand that your presence and religious activities in our beloved country simultaneously convey the spiritual image and love of His Holiness Pope Benedict XVI.

The Most Reverend Archbishop,

As a token of our reverence for the Papal Representative here today, it is our honour to offer Your Excellency a series of four books on the foundation of Caodaism in Vietnam at the beginning of the previous century.

May you please accept these humblest bilingual books (Vietnamese and English) as our particles of sand contributed to the path of interfaith dialogues opened by the late Pope John Paul II.

This righteous path has been being paved better and better in our City by the Commission for Interfaith Dialogues under the guidance and support given by His Eminence Cardinal and the Archbishop's Residence.

Indeed, today's historic meeting itself is a very persuasive evidence for the fresh fruit and flowers harvested through the interfaith dialogues activities of the Archdiocese.

Your Excellency,

Having strong faith in God's plan for His children on earth, we Caodaists wholeheartedly pray to our Heavenly Father for the success of every Pontifical mission you are carrying out in Singapore, East Timor, Malaysia, Brunei, Vietnam and other Asean countries.

05 October 2011

CHIỀU ASSISI: HỒI TƯỞNG VÀ CẢM NGHIỆM

Đạo hữu Cao Đài chia sẻ kinh nghiệm gặp gỡ liên tôn tại hội trường GB. Phạm Minh Mẫn Trung Tâm Mục Vụ Tổng Giáo Phận Thành Phố chiều thứ Năm 27-10-2011.

Thứ Năm 27-10-2011, nhân kỷ niệm 25 năm ngày thế giới cầu nguyện cho hòa bình tại Assisi (1986-2011), gia đình Phan Sinh Việt Nam cùng Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn đã tổ chức ngày hội ngộ với chủ đề “Chung Tay Xây Dựng Bình An” tại Trung Tâm Mục Vụ (Tổng Giáo Phận Tp.HCM).

Nửa tháng trước đó, mấy anh em Cao Đài thánh thất Bàu Sen chúng tôi rất hân hạnh được Đức Hồng Y GB Phạm Minh Mẫn gửi thư mời “*đến dự ngày hội thảo và gặp gỡ liên tôn*”

với mục đích “*nhằm phổ biến tinh thần Assisi, gia tăng sự hiểu biết lẫn nhau và thúc đẩy việc cộng tác nhân sinh*”.

Ý thức rằng cuộc hội ngộ lịch sử này là để hiệp thông với Giáo Hội toàn cầu, chung tâm cầu nguyện cho hòa bình thế giới, từ lúc nhận được thư mời, chúng tôi đã dành nhiều thời gian để tĩnh tâm, tự tìm hiểu và suy nghĩ về sự kiện Assisi. Riêng giờ Tý (23:00) mở đầu ngày thứ Năm 27-10, trong thời công phu (ngồi thiền) thường nhật của mình, quỳ lạy trước Thiên Nhân Đức Cao Đài, chúng tôi đã thành tâm cầu nguyện Thượng Đế, cầu nguyện Chúa Giêsu ban ơn soi sáng cho công việc chúng tôi vào buổi chiều, bởi lẽ chúng tôi đến với ngày hội ngộ liên tôn này không phải với hình thức ngoại giao, mà thật sự chúng tôi đến với tâm thức *cùng nhau hợp tác hành đạo*.

Đầu giờ chiều, khi chúng tôi bước vào hội trường GB Phạm Minh Mẫn tại Trung Tâm Mục Vụ (số 6 bis Tôn Đức Thắng, quận 1), không gian rất trang trọng hầu như đã chật kín với hơn 500 tham dự viên, đại diện cho Hội Đồng Mục Vụ các giáo xứ, các đoàn thể, dòng tu, học viện, Đại Chung Viện thánh Giuse, và đại biểu nhiều tôn giáo bạn...

Khoảng 14:30 giờ, Linh Mục Phaolô Nguyễn Đình Vinh, Dòng Anh Em Hèn Mọn, đang trình bày đề tài “*Sống Tinh Thần Assisi Trong Hoàn Cảnh Hiện Nay*” thì mất điện. Sự cố đó không hề cản trở sinh hoạt tâm linh của một “*mini Assisi*” tại Sài Gòn (cách nói của nữ tu Mai Thành, Dòng Đức Bà). Thế nên, tiếp theo vũ khúc “*Khát Vọng Hòa Bình*” do quý nữ tu Phan Sinh Thừa Sai Đức Mẹ biểu diễn (lúc 14 giờ 45), phần “*Chia Sẻ Kinh Nghiệm Gặp Gỡ Liên Tôn*” vẫn tiến hành lúc 15 giờ, mở đầu do hiền huynh Nguyễn Đình Thỏa (Tổng Thư Ký Hội Đồng Tinh Thần Tôn Giáo Baha’i Việt Nam).

Hội trường GB Phạm Minh Mẫn 27-10: Đại diện các tôn giáo

Nối tiếp là đại diện đạo Cao Đài. Trên bục gỗ, nhìn về phía cử tọa đang rất tập trung theo dõi sự kiện, bất gặp rải rác vài cánh quạt giấy nhẹ nhẹ phe phẩy, chúng tôi nói: *“Kính thưa quý vị, hôm nay chúng ta đang ngồi đây nói chuyện hòa bình. Ôn Chúa lòng lành, Chúa muốn thử xem chúng ta có thể chịu nực một chút được không...”*

Nhận được những tiếng cười hoan hỷ và tràng pháo tay giòn giã hưởng ứng, chúng tôi khó kềm được lòng vui, bèn mở đầu với mẫu chuyện ngẫu hứng: Năm 1968 Linh Mục Piô Ngô Phúc Hậu đang làm linh mục phụ tá tại nhà thờ Chánh Tòa Cần Thơ. Một đêm, bom đạn nổ rền trời trong khoảng mười phút. Sáng ra, Cha thấy giáo dân đi lễ đông hơn mọi khi. Sau thánh lễ, bà con nán lại trò chuyện vang rân trong sân nhà thờ: Đêm qua tôi thấy một bà mặc áo trắng đứng trên không. Hễ nghe “ục” một cái, thì bà khoát tay một cái; sau đó nghe “ình” một cái ở bên xóm Cao Đài. Hôm nay chúng mình

nên xin các cha dâng một thánh lễ trọng thể để tạ ơn Đức Mẹ...

Bốn hôm sau, hiền huynh Giuse Bùi Văn Hóa (Phó Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn) bày tỏ: *“Nghe xong mọi người đều cười, cười vì buồn cười nhưng cười xong lại buồn, vì đó là chuyện ngày xưa suy nghĩ còn khép kín...”*⁽¹⁾

Sự ngẫu hứng do tình cảm khó nén khiến phần chia sẻ của chúng tôi vượt quá quy định “bảy phút” của Ban Tổ Chức, và hai lần chúng tôi được vị linh mục dòng Phan Sinh ngăn ngại rung chuông nhắc nhở! Nhưng rồi mọi người đều hoan hỷ lượng thứ. Thế nên, trong giờ giải lao liên sau đó, chúng tôi nhận được rất nhiều tình cảm ủng hộ từ Thượng Tọa Thích Thiện Chiếu (trụ trì chùa Kỳ Quang II), đạo trưởng Tường Định (Tổng Lý của Minh Lý Đạo), hiền huynh Huỳnh Trọng Hai (đại diện Phật Giáo Hòa Hảo), hiền huynh Nguyễn Đình Thỏa (Baha’i), quý cha, quý nữ tu... và đặc biệt hơn nữa là tấm lòng của Đức Cha Phaolô Bùi Văn Đọc (Giám Mục Giáo Phận Mỹ Tho, Chủ Tịch Ủy Ban Giáo Lý - Đức Tin, Hội Đồng Giám Mục Việt Nam).

Những tình cảm rất quý hóa mà Hội Nghị dành cho đại diện Cao Đài chúng tôi trong buổi chiều Assisi 27-10 vừa qua không bao giờ quên được. Chúng tôi tin rằng tâm thành chúng tôi cầu nguyện trước đó đã được Đức Cao Đài và Đức Chúa Giêsu nhậm lời. Thế nên, khi công phu (thiền) vào giờ Tý đầu ngày 28-10, chúng tôi lại quỳ trước Thiên Nhân, hết lòng tạ ơn các Đấng Thiêng Liêng.

01-01-2011

CGvDT số 203, tháng 11-2011

⁽¹⁾ <http://tgpsaigon.net>.

CHIA SẺ KINH NGHIỆM GẶP GỠ LIÊN TÔN

Do đạo hữu Cao Đài trình bày tại hội trường GB Phạm Minh mẫn, Trung Tâm Mục Vụ Tổng Giáo Phận Tp.HCM trong buổi chiều ngày 27-10-2011 nhân kỷ niệm sự kiện Assisi tại nhiều quốc gia trên thế giới.

Kính thưa:

- Quý Đức Cha,
- Linh Mục PX Bảo Lộc, Trưởng Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn Tổng Giáo Phận Tp.HCM,
- Quý Ngài tôn túc, trưởng thượng đại diện các tôn giáo,
- Quý Linh Mục và Nữ Tu,
- Quý Huynh Tỷ,

Kính thưa Hội Nghị,

Theo chủ đề “*Chia Sẻ Kinh Nghiệm Gặp Gỡ Liên Tôn*” trong buổi Hội Ngộ Chung Tay Xây Dựng Bình An kỷ niệm 25 năm cuộc gặp gỡ Assisi 1986-2011, tề hữu hân hạnh chia sẻ với Hội Nghị câu chuyện vui mới cách nay đúng mười ngày.

8 giờ 15 sáng thứ Hai, ngày 17-10-2011 vừa qua, từ Tòa Giám Mục Long Xuyên, Đức Giám Mục GB Bùi Tuần điện thoại cho tề hữu. Đức Cha bảo rằng Ngài vừa đọc bài *Góc Nhà* của tề hữu trên tuần báo *Công Giáo và Dân Tộc* số 1829. Ngài tỏ ý hoan hỷ về bài viết ấy cũng như những bài Góc Nhà khác mà hàng tuần tề hữu có cơ hội chia sẻ đều đặn với bạn đọc Công Giáo trong tinh thần đối thoại liên tôn.

Cuối câu chuyện, Đức Cha đã dùng một hình ảnh rất cụ thể khiến tề hữu ghi nhớ và thấm thía.

Chúng ta đều biết rằng từ tháng 9 đến nay, khu tứ giác Long Xuyên đang chịu lũ lụt tàn phá nặng nề, gây tổn hại rất lớn. Nguyên do là bị vỡ *đê bao*.

Từ thực trạng đau buồn này trong đời sống kinh tế - xã hội, Đức Cha liên tưởng đến thực trạng buồn đau của đời sống tinh thần hay tâm hồn con người hiện nay. Do đó, Đức Giám Mục Bùi Tuần bảo với tề hữu như sau: “*Các đê bao bây giờ vỡ hết cả rồi. Anh cũng như chúng tôi, chúng ta phải hợp sức nhau để cùng be bờ, cùng bồi đắp lại cho vững chắc...*”

Tề hữu xin phép mượn lại hình tượng *đê bao* của Đức Cha Bùi Tuần để bày tỏ tình cảm mến mà của tề hữu đối với con đường đối thoại liên tôn tại Thành Phố này mà Đức Hồng Y và Tòa Tổng Giám Mục đã triển khai rất kết quả, với một bộ phận đặc nhiệm được Đức Hồng Y thành lập vào ngày 05-12-2009, là Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn do Linh Mục PX Bảo Lộc làm Trưởng Ban.

Ở đây, khi nói rằng tẻ hữu có tình cảm mặn mà với con đường đối thoại liên tôn, thì xin thưa hoàn toàn không phải là ngôn từ hoa mỹ phát ra từ “*cái thanh la phèng phèng, hay chũm chọe xoang xoảng*”⁽²⁾ như lời răn của Thánh Phaolô.

Thật vậy, chính nguồn giáo lý Cao Đài với tinh thần hòa đồng tôn giáo, với chủ trương vạn giáo nhất lý, với phương châm “*gặp gỡ nhau trên dòng giáo lý*” để cùng chung tay bắc “*nhịp cầu giáo lý xây non nước, guồng máy thiên nhiên dựng đạo đời*”,⁽³⁾ thì tẻ hữu cũng như mọi người đạo Cao Đài đều thấm nhuần, đều mặn mà, đều sâu đậm tình cảm với con đường đối thoại liên tôn để các nền chánh pháp trên quê hương yêu dấu chúng ta có cơ hội đồng tâm “*chung tay xây dựng bình an*”.

Kính thưa toàn thể Quý Ngài tôn túc, trưởng thượng đại diện các tôn giáo đang hội ngộ hôm nay để cùng “*sống tinh thần Assisi*” theo sáng kiến của Đức Hồng Y GB Phạm Minh Mẫn,

“Tinh thần Assisi” là thuật ngữ do Đức Chân Phước, cố Giáo Hoàng Gioan Phaolô II đã sáng tạo cách nay đúng 25 năm, và hiện nay Đức Giáo Hoàng Bênêdictô XVI đang làm sáng tỏ tinh thần Átxidi của vị tiền nhiệm dưới ánh sáng linh đạo hòa bình, linh đạo Phúc Âm của Thánh Phanxicô Átxidi.

Buổi hội ngộ liên tôn hôm nay tại đây quả thật là một cột mốc lịch sử (*a historic milestone*) trên lộ trình hiệp thông với Đức Giáo Hoàng Bênêdictô XVI trong cuộc hành hương tìm kiếm chân lý, công lý và hòa bình giữa một thế giới đang đổi thay với tốc độ chóng mặt.

Con đôi thay chóng mặt cả thế giới này đã và đang tiếp tục

⁽²⁾ *Thư 1 Gởi Tín Hữu Côrintô (13:1).*

⁽³⁾ Thánh giáo Cao Đài.

phá vỡ những *đê bao* che chở cho nền văn minh tình thương và văn hóa sự sống của loài người thời đại. Có lẽ chưa bao giờ tâm hồn con người mỏng giòn lại hư hao và rục rã thấm hại đến mức “*bất khả tư nghị*” (không thể nghĩ bàn) như hiện nay. Nhưng cũng chính lúc tăm tối này lại đang bùng lên ánh sáng hy vọng của đức tin từ ơn cứu độ của Phật, của Trời, của Chúa...

Theo Dịch lý, *cùng ắt biến, biến ắt sẽ hanh thông*. Thánh giáo Cao Đài nhìn thực trạng thế giới quay cuồng ngày nay theo chiều hướng đó, gọi nó là *biến dưỡng*. *Biến* để mà đổi mới, mà tái tạo; và *dưỡng* tức là dưỡng nuôi cho những mầm mống tốt đẹp phát triển lên và thay thế những cái cũ kỹ mục ruỗng phải bị đào thải.

Thế nên, trong một thánh giáo Cao Đài ngày 17-02-1969, Đức Giáo Tông Lý Thái Bạch dạy rằng “*Trong hiện tình nhân loại phân tranh chiến đấu, đó chính là sở vật thực tại đang biến dưỡng.*” Trong sự biến dưỡng này các tôn giáo cần biết kết hợp thành một “*thực thể Đạo cứu thế*”. Nhưng, nếu “*tôn giáo hiện hữu còn tranh chấp, là chưa tạo được một thực thể Đạo thuần chánh để cứu thế.*”⁽⁴⁾

Tóm lại, được hân hạnh hội ngộ hôm nay để cùng với Hội Nghị này góp phần làm sáng tỏ “tinh thần Assisi” và cùng “sống tinh thần Assisi”, tẻ hữu chân thành cầu nguyện Đức Tây Phương Giáo Chủ Thích Ca Mâu Ni Phật, cầu nguyện Đức Giêsu Gia Tô Giáo Chủ, cầu nguyện Đức Cao Đài Tiên Ông Đại Bồ Tát Ma Ha Tát, và cầu nguyện tất cả các Đấng Thiêng Liêng cao cả của các đức tin khác nhau hãy cùng ban ơn lành đến tất cả những bậc chân tu hướng đạo, những vị

⁽⁴⁾ Cơ Quan Phở Thông Giáo Lý, *Thánh Giáo Sư Tập Năm Mậu Thân - Kỷ Dậu 1968-1969*. Hà Nội: Nxb Tôn Giáo 2009, tr. 110.

lãnh đạo tôn giáo để tất cả các Ngài đều sớm thành công trong sứ mạng cứu thế của mình trước nguy cơ hấp hối của hành tinh này.

Kinh Lăng Nghiêm có lời thần chú: *Tương thử thâm tâm phụng trần sát, thị tắc danh vi báo Phật ân*. Nghĩa là đem hết tâm lòng ra phụng sự cõi trần, như thế ắt được gọi là báo ân Phật.

Tư tưởng nhân bản này phù hợp với lời Đức Chúa dạy:

“Ta bảo thật các ngươi: Bất kỳ việc gì các ngươi đã làm cho một trong những anh chị em bé nhỏ nhất của Ta đây, là các ngươi đã làm cho chính Ta vậy.” (Matthêu 25:40)

Thánh giáo ngày 07-3-1974, các vị Tiền Bối mở đạo Cao Đài nhắc nhở:

“Thượng Đế không kêu gọi con người phụng sự cho Thượng Đế, mà con người hãy cải tạo để xây dựng thiên đàng cho con người và thế giới ở trên đời.”

Vì vậy, tề hữu xin kính thành cầu nguyện con đường đời thoải liên tôn mà Đức Hồng Y và Tòa Tổng Giám Mục đã và đang xây đắp sẽ là con đường thẳng tắp và bằng phẳng, sẽ nở rộ hoa thơm tươi thắm suốt cả hai bên đường, để cho con đường cao cả và rất phù hợp thời đại này càng sớm đi sâu vào lòng người, càng sớm xóa nhòa những tự tôn ngăn cách, sớm nối con tim liền với con tim, ngõ hầu các tôn giáo, các chánh pháp cùng nhau siết chặt tay xây dựng đất nước quê hương yêu dấu của chúng ta thành một thiên đàng tại thế gian, một niết bàn cực lạc giữa cõi ta bà.

Xin cầu nguyện Ôn Trên ban phước lành đến toàn thể Quý vị.

27-10-2011

Bản tiếng Anh bài nói chuyện trên đây được phổ biến qua website của Tổng Giáo Phận Tp.HCM.⁽⁵⁾

SHARING SOME EXPERIENCE IN INTERFAITH MEETING

*Presented by a Caodaist representative
at the HCMC Archdiocese's Pastoral Center
on the Assisi Day (15:10pm, 27 October 2011)*

Dear:

- The Most Reverend Bishop,
- Reverend Francis Xavier Bảo Lộc,
Head of the Commission for Interfaith Dialogues,
- Reverend Representatives of various religions,
- Reverend Priests and Nuns,
- Brothers and Sisters,

Dear all Convention Delegates,

On the occasion of the 25th anniversary of the Assisi meeting (1986-2011), with the theme *“To Share Some Experience in Interfaith Meeting”*, our convention today aims at joining hands to build peace. I'm glad to tell you a happy story happening just ten days ago.

Last Monday 17 October 2011, at 8:15am, from the Bishop's Palace in Long Xuyên diocese, H.E. Bishop John Baptist Bùi Tuần phoned me, saying that he had read my

⁽⁵⁾ <http://tgpsaigon.net/articleen/20111103/13271>.

article in *Catholics and Nation* weekly magazine, issue No. 1829. He was glad to read it as well as other interfaith-related writings which I shared with Catholic readers every week.

At the end of our talk, H.E. Bishop referred to such a telling image that I can't forget.

As you know, since September till now the Long Xuyen Quadrangle has been badly damaged by flooding. The reason is the collapse of local *embankments*.

From this sorrowful and painful reality in our socio-economic life, H.E. Bishop associated it with another sorrowful and painful reality in the spiritual life of contemporary humans. So, H.E. Bishop Bùi Tuần said, "*All embankments have already collapsed. You as well as us, we should work together to strengthen the embankments...*"

I would like to borrow the image of *embankments* created by H.E. Bishop's to express my ardent feelings towards the journey of interfaith dialogues fruitfully carried out in this city by H.E. Cardinal John Baptist Phạm Minh Mẫn and the Archbishop's Residence. On 05 December 2009, H.E. Cardinal established the Commission for Interfaith Dialogues, a body of special task whose Head is Reverend Francis Xavier Bảo Lộc.

By saying that I have ardent feelings towards the journey of interfaith dialogues, I really don't use any beautiful but empty words because I never want to become "*a noisy gong or a clanging cymbal*" as warned by Saint Paul (1 Cr 13:1).

Truly speaking, Caodaism always cultivates a spirit of harmonious union between religions and advocates that underlying all religions is one common truth. Caodaism calls for our "*meeting in religious teachings*" so that we all can

"*build a bridge of teachings for our country construction, and a natural mechanism for better secular and religious worlds*"⁽⁶⁾. Imbued with these noble ideals, like all Caodai followers, I naturally feel enthusiastic for interfaith dialogue attempts to gather every true religion in our beloved country so that we can wholeheartedly "*join our hands to build peace*".

Dear all Reverend Representatives of various religions who are present in today's convention "*to live the spirit of Assisi*" on the initiative of H.E. Cardinal John Baptist Phạm Minh Mẫn.

"The spirit of Assisi" is the expression coined by the late Pope John Paul II 25 years ago. At present, Pope Benedict XVI is illuminating it in the spiritual light of peace and the spiritual light of Gospel shining from Saint Francis of Assisi.

Our interfaith convention here today is indeed a historic milestone in the journey of communication with Pope Benedict XVI in order to join Him in the pilgrimage of truth, justice and peace while our world is changing at a dizzy speed.

The world's too rapid change has been destroying the embankments protecting the civilization of love as well as the culture of life of contemporary mankind. Perhaps the human fragile soul has never before degenerated badly and gone rotten unthinkably like today. However, it is through this darkness that we see a hopeful light of our beliefs in the salvation of Buddha, of Heaven, of Jesus Christ, etc.

According to the Book of Change (Yi Jing), *extreme changes will inevitably bring about sustainability*. That is also

⁽⁶⁾ Caodai holy teaching.

Caodai viewpoint on our today's chaotic world, and Caodaism coins the term “*biến dưỡng*” to name the world's actual situation. *Biến* means change which is necessary for a renewal, a reconstruction; and *Dưỡng* means nourishing the best seeds of a new world in order to replace whatever old and rotten which must be discarded.

Therefore, in a holy teaching on 17 February 1969, our Caodai Spiritual Pope Li Taibai said, “*The struggling mankind's present combat is a process of changing and nourishing.*” Facing this nourishment-change, all religions should bunch up to form “*an entity of salvation*”. If, however, “*existing religions are still involved in struggles or disputes, they have not yet established a genuine entity of salvation.*” ⁽⁷⁾

In short, it's my honour to gather together with all convention delegates here today to illuminate the spirit of Assisi, to live the spirit of Assisi. I wholeheartedly pray to Buddha Sakyamuni, pray to Jesus Christ, pray to Caodai God, and pray to the Almighty of various beliefs for blessings on all true religious leaders so that they all will soon fulfil their salvation missions when our planet is in danger of dying.

A Buddhist sutra titled *Śūramgama-Samādhi* contains these words:

“*He who wholeheartedly serves mankind is really paying his debt of gratitude to Buddhas.*”

This humanist thought corresponds with the Gospel According to Matthew (25:40):

“*Truly I tell you, whatever you did for one of the least of these brothers and sisters of mine, you did for Me.*”

In a holy teaching on 07 March 1974, the Earliest Founders of Caodaism asserted:

“*God doesn't call people to serve Him, but people should reform themselves in order to build a paradise on earth for mankind and the world.*”

Therefore, I sincerely pray that the road of interfaith dialogues which H.E. Cardinal and the Archbishop's Residence have been paving will be smooth and straight, with colourful flowers of good smelling on both sides so that this noble road can soon run into men's souls, can soon pull down the separation wall erected by superiority complex, can soon connect heart with heart. Then, all true religious communities will tightly clasp their hands to build a paradise or a nirvana on earth right in our beloved country.

May Heavenly Powers bless you all.

27 October 2011

⁽⁷⁾ Cơ Quan Phổ Thông Giáo Lý, *Thánh Giáo Sưu Tập Năm Mậu Thân – Kỷ Dậu 1968-1969*. Hà Nội: Tôn Giáo Publishing House 2009, p. 110.

TÌNH TRĂNG THÁNG MƯỜI

Nhân dịp vừa in xong tập thơ *Tiếng Chim Quyên* của hiền huynh Phạm Văn Liêm (Nxb Tôn Giáo, Hà Nội), Chương Trình Chung Tay Ấn Tổng Kinh Sách Cao Đài kết hợp ba thánh thất Trung Minh, Trung Hiền, Từ Vân (Hội Thánh Truyền Giáo Cao Đài) tổ chức đêm thơ nhạc mừng kỷ niệm Khai Minh Đại Đạo (1926-2011) tại thánh thất Từ Vân (100 Thích Quảng Đức, Phú Nhuận) lúc 19:30 giờ thứ Bảy 17-10 Tân Mão (12-11-2011).

Đến với đêm thơ nhạc “*Trăng Tháng Mười*” có đông đảo chức sắc, chức việc, tín đồ Cao Đài tại Tp.HCM và vài tỉnh lân cận miền Đông. Đặc biệt hơn cả là những tình cảm rất quý hóa mà đại diện báo *Công Giáo và Dân Tộc*, Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn, hiền huynh Nguyễn Đình Thòa (Tổng Thư Ký) và hiền huynh Diệp Đình Hữu (Phó Tổng Thư Ký) thuộc Hội Đồng Tinh Thần Tôn Giáo Baha’i Việt Nam cùng dành cho các bạn đạo Cao Đài.

Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn và các học viên Khóa Thực Hành Đối Thoại Liên Tôn tại Học Viện Mục Vụ Tổng Giáo Phận (gần 30 vị) đã góp lời thơ tiếng hát với hai tiết mục: hiền tỷ Maria Lý Ngọc Anh (Thư Ký của Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn) diễn ngâm bài *Đêm Xuân Cầu Nguyện* của thi sĩ Hàn Mặc Tử (1912-1940); các vị trong Ban đồng ca bài *Mở Rộng Con Tim* của nhạc sĩ Bùi Đức Hà.

Giữa hai tiết mục được tán thưởng nhiệt liệt ấy là câu chuyện “*Khai Đạo và Khai Tâm*” qua giọng nói từ tốn, truyền cảm của Linh Mục Phanxicô Xaviê Bảo Lộc:

“*Từ nhiều thập niên qua, tương quan giữa những anh chị em tín đồ Cao Đài và Công Giáo đã được tâm duyên của*

nhieu bậc tiền bối của hai Đạo kết dệt nên. Chúng tôi là những người môn đệ Chúa Giêsu thuộc hàng hậu bối, được mời gọi tiếp bước cha ông, gìn giữ và nuôi dưỡng tình bằng hữu giữa những người bạn đạo này. Những cuộc gặp gỡ và trao đổi giữa một số anh chị em Công Giáo với các đạo hữu Cao Đài trong những năm gần đây đã giúp chúng ta thêm gần gũi nhau và làm phong phú kinh nghiệm sống của mỗi người với Thượng Đế hơn.”

Đêm thanh càng tĩnh lặng hơn khi cả hội trường cùng im ắng để hòa điệu theo tình cảm sâu đậm và chan chứa của vị Trưởng Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn:

“*Nếu như ngày Khai Đạo là một biến cố lịch sử đối với một tôn giáo thì việc được Khai Tâm là một sự kiện tâm linh đối với người tín hữu.*

Một dấu ấn, một bước ngoặt đã được khắc ghi trong lịch sử đạo giáo và lịch sử Việt tộc với sự xuất hiện của Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ. Và từ 1926 đến nay, đã có không biết bao nhiêu cái tâm được khai sáng qua nhiều nẻo đường tâm linh và tương giao, mà chỉ mình Thượng Đế là Đấng Khai Đạo và dẫn Đạo mới tổ tường. Phần chúng ta là phàm nhân, là những người tầm Đạo và đi theo Đạo, chúng ta cảm nhận niềm vui khi được ban tặng một niềm tin, được Thượng Đế khai mở cho con đường đến với Ngài.

Sự kiện lịch sử thường được lưu truyền qua những chứng nhân, từ thế hệ này sang thế hệ khác, mà quý Đạo Huynh và Đạo Tỷ hiện diện nơi đây là những người làm chứng cho một mối tương quan giữa con người với Thượng Đế.

Chúng tôi nguyện cầu cho sự kiện lịch sử và tâm linh mà chúng ta cử hành kỷ niệm hôm nay, mang lại nhiều hoa trái tâm linh trong tâm lòng mỗi Đạo Hữu cũng như nơi môi trường và cộng đoàn chúng ta sống Đạo.”

Từ phải sang: Hiền huynh Nguyễn Đình Thỏa (Tổng Thư Ký) và hiền huynh Diệp Đình Hữu (Phó Tổng Thư Ký Hội Đồng Tinh Thần Tôn Giáo Baha'i Việt Nam)

Khi tiễn Cha Bảo Lộc ra về, chúng tôi dừng chân quyền luyến ở sân trước thánh thất Từ Vân. Thế rồi bất chợt, Cha kéo tay áo tôi, và chỉ lên bầu trời thăm thẳm: “*Đẹp quá!*”

Tôi ngẩng nhìn. Vầng trăng tháng Mười vằng vặc treo lơ lửng tí trên đầu cột phướn cao vút. Trăng tròn lấm, sáng lấm, y hệt những tấm lòng bạn đạo liên tôn tròn trịa đã chân thành đến với nhau, cùng đem lời thơ, giọng hát, tiếng nhạc kết thành kinh cầu nguyện cho một thế giới bằng an, hạnh phúc.⁽¹⁾

CGvDT số 1834, ngày 18-11-2011

⁽¹⁾ Xin mời quý vị xem video clip đêm thơ nhạc Trăng Tháng Mười tại: <http://tgpsaigon.net/video/20111117/13469>.

Đêm thơ nhạc Trăng Tháng Mười LỜI CẢM TẠ CỦA BAN TỔ CHỨC

Mùng đạo Cao Đài bước sang năm thứ 87, lần đầu tiên trong đời sống văn hóa tâm linh của con cái Đức Cao Đài, liên thánh thất Trung Minh, Trung Hiền, Từ Vân và Chương Trình Chung Tay Ấn Tổng Kinh Sách Cao Đài (thánh thất Bàu Sen) cùng siết chặt tay nhau để tổ chức đêm thơ nhạc kính mừng Khai Minh Đại Đạo năm Tân Mão (2011).

Đến dự đêm thơ nhạc này, mỗi một vị đang có mặt nơi đây đã mang theo mình một cánh Hoa Lòng, một đóa Hoa Tâm.

Như vậy, tất cả chúng ta đang kết thành một bình hoa rất tươi thắm kính dâng lên Đức Chí Tôn, Đức Phật, Đức Chúa, và các Đấng Thiêng Liêng trong Tam Kỳ Phổ Độ.

Chúng ta tin tưởng rằng bình hoa vạn sắc ngát hương này sẽ làm đẹp dạ Đấng Trời Cha đại từ đại bi, bởi vì Thượng Đế nhìn thấy con cái của Thầy Mẹ không phân biệt tín ngưỡng, sắc phái thật sự đang chung tâm hòa hiệp trong đêm văn hóa tâm linh lịch sử này.

Vâng, đây quả thật là đêm văn hóa tâm linh lịch sử, bởi lẽ Quý Cha, Quý Kitô hữu thân kính trong Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn, Tổng Giáo Phận TpHCM, đã đồng cảm với các bạn đạo áo trắng Cao Đài, nên hoan hỷ đến thánh thất Từ Vân mà góp thêm tiếng thơ tao nhã, hòa thêm giọng hát thanh cao, để toàn thể chúng ta cùng hiệp thông với nhau trong tâm tình hiến dâng phụng sự, tìm cầu an lạc và bình an cho tất cả con cái của Phật, của Chúa, của Trời.

Hiền huynh Phaolô Giang Quốc Chung (báo Công Giáo và Dân Tộc), Huệ Khải, và LM Phanxicô Xaviê Bảo Lộc.

Chúng tẻ hữu xin chân thành kính lời cảm ơn đặc biệt Linh Mục Phanxicô Xaviê Bảo Lộc và toàn Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn, Tổng Giáo Phận TpHCM.

Xin trân trọng bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc báo *Công Giáo và Dân Tộc* vì trong nhiều năm qua Quý báo luôn luôn kịp thời chuyển tải đến đông đảo bạn đọc Công Giáo rất đầy đủ những sinh hoạt văn hóa và hoằng pháp liên tôn của đạo Cao Đài.

Xin chân thành cảm ơn quý huynh tỷ, đệ muội, thân hữu đã ca hát, đã ngâm thơ, đã hòa âm phối khí, để lời thơ tiếng hát

đêm nay kết thành chuỗi kinh nguyện cầu cho đạo lý phát huy, chánh pháp rộng truyền, thế gian an bình hạnh phúc.

Xin hết lòng cảm ơn quý huynh tỷ, đệ muội đã tận tụy chăm lo phần kỹ thuật sân khấu, quay phim, âm thanh, ánh sáng, tiếp tân, chu toàn tất cả những công việc rất âm thầm nhưng vô cùng quan trọng và nhọc nhằn khôn xiết.

Và vô cùng cảm kích xin được nghiêng mình tạ ơn tất cả những tấm lòng vàng quý hóa đã chẳng quản ngại đêm muộn đường xa, vẫn còn ngồi lại với nhau rất đông đủ cho đến tận giờ phút này để cho đêm thơ nhạc của tất cả chúng ta được thành công mỹ mãn.

Lời sau rốt, kính thưa toàn thể Quý vị thương kính:

“Trời trời lấy chi để tặng nhau”⁽²⁾

Đáp tạ tình thâm quá dạt dào

Giữa cơn mưa gió đời dâu bể

Mượn mấy vần thơ kính gởi trao.

Vâng, để lưu niệm tình thâm nghĩa cả của toàn thể Quý vị, sau đêm thơ nhạc này, trước khi ra về xin quý vị hoan hỷ đón nhận quà biếu của Ban Tổ Chức là tập thơ *TIẾNG CHIM QUYÊN* của thi sĩ Phạm Văn Liêm, Thượng Giáo Sư, Phó Chương Quản Cơ Quan Phổ Tế Hội Thánh Truyền Giáo Cao Đài.

Xin đa tạ, đa tạ tất cả Quý vị.

Cầu nguyện Ôn Trên ban phúc lành đến toàn thể Quý vị và gia đình.

12-11-2011

⁽²⁾ *“Trời trời lấy chi để tặng nhau”*: Câu này nguyên là thánh thi của Đức Ngô Minh Chiêu (27-01-1971).

ĐẾN VỚI NHAU

Anh chị giáo lý viên Công Giáo và bạn đạo Cao Đài.

Từ khoảng gần nửa thế kỷ nay, hàng tháng vào buổi sáng hai ngày sóc vọng (mùng 1 và 15 âm lịch), thánh thất Bàu Sen đều tổ chức nói chuyện giáo lý với tín đồ trong họ đạo và thân hữu. Điều này phù hợp với luật Đạo quy định từ năm 1926, khi mới mở Đạo.

Thứ Sáu 25-11-2011 là mừng 1, đến lượt tôi chia sẻ với đồng đạo về “*Nhân Bản Cao Đài*”. Nhân bản tức là *humanism* (tiếng Anh) hay *humanisme* (tiếng Pháp), mà lâu nay có người dịch là *nhân văn*, theo cách Trung Quốc.

Mặc dù đang rất bận bịu với tuần lễ *Công Nghị Giáo Phận*, Linh Mục Phanxicô Xaviê Bảo Lộc (Trưởng Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn) vẫn nồng nhiệt ủng hộ buổi nói chuyện

của tôi bằng cách “gởi” sang thánh thất gần hai mươi học viên lớp Thực Hành Đối Thoại Liên Tôn thuộc Học Viện Mục Vụ Tổng Giáo Phận. Đây là các anh chị giáo lý viên từ nhiều giáo xứ khác nhau trong và ngoài Thành Phố. Các anh chị đến rất đúng giờ, kể cả anh Vinh Sơn Thanh ở tận huyện Cần Giuộc (Long An).

Các anh chị mới biết thánh thất Bàu Sen lần đầu đều không giấu nổi ngạc nhiên thú vị khi thấy trong sân thánh thất Cao Đài có đắp hang đá, trong phòng họp có treo ảnh Chúa Giêsu, bên dưới là một khung lớn với hàng chữ trắng nổi bật trên nền xanh biển: *Vinh danh Thiên Chúa trên trời, bình an dưới thế cho người thiện tâm*. (Luca 2:14)

Chị Maria Thảo tươi cười nói: “Mới ghé thánh thất Bàu Sen lần đầu mà thấy như về nhà mình.”

Trong khoảng bốn mươi lăm phút nói chuyện, tôi đối chiếu thánh giáo Cao Đài với Phúc Âm. Chẳng hạn, muốn sống nhân bản trước tiên con người phải hiểu rõ mình sinh vào thế gian này với mục đích gì. Đức Giáo Tông Lý Thái Bạch dạy:

Trước tiên mình phải hiểu mình

Sinh trong cái cõi nhân sinh làm gì? ⁽¹⁾

Sống nhân bản không phải là vất vả lo toan về danh về lợi, để rồi cuộc chỉ mang hai bàn tay trắng trở vào lòng đất, còn linh hồn thì chẳng biết phiêu dạt về đâu. Lời Chúa cảnh tỉnh:

“*Vì nếu người ta được cả thế gian mà phải đánh mất linh hồn mình, thì đâu ích lợi gì?*” (Matthêu 16:26)

Tư tưởng nhân bản Cao Đài tỏ rạng trong lời dạy của Đức Chí Tôn:

“*Thầy không đòi hỏi các con phải làm những gì đem lại*

⁽¹⁾ Chí Thiện Đàm (Minh Đức Nho Giáo), đàm ngày 03-10-1972.

riêng tư cho Thầy. Thầy luôn luôn dạy các con phải thực hành đạo lý cho các con cái của Thầy, nghĩa là phải giác ngộ cho nhau, thương yêu dạy dỗ, đùm bọc cho nhau, bảo tồn cho nhau để cùng nhau được sống trong cảnh thái hòa, cùng hưởng hạnh phúc với nhau mãi mãi...”⁽²⁾

Chúa cũng dạy như thế:

“Thầy ban cho anh em một điều răn mới là anh em hãy yêu thương nhau; anh em hãy yêu thương nhau như Thầy đã yêu thương anh em.” (Gioan 13:34)

Sống nhân bản thì chớ quên rằng mình sinh ra từ Đạo. Đạo là Thầy (Thượng Đế), là Chúa. Vậy sống nhân bản thì đừng rời Đạo, tức là đừng bỏ Thầy, đừng xa Chúa. Tiếng gọi tha thiết của Đức Chí Tôn là tiếng gọi thức tỉnh nhân bản trong lòng chúng ta:

“Các con ôi! Thế giới nhân loại hiện giờ xa Thầy, đã tách rời nguồn cội mà không hề trở lại. Tách rời nguồn cội thì cành rơi lá đổ, không còn nhựa thì làm sao mà sống? Dù là cành cây có to đến đâu, có nhiều hoa nhiều lá, đơm bông kết nụ bao nhiêu đi nữa mà nhựa sống không còn thì một lúc nào đó sẽ khô khan ứa xào.”⁽³⁾

Tiếng gọi của Đức Cao Đài không khác chi lời Chúa:

“Hãy ở lại trong Thầy như Thầy ở lại trong anh em. Cũng như cành nho không thể tự mình sinh hoa trái, nếu không gắn liền với cây nho, anh em cũng thế, nếu không ở lại trong Thầy. Thầy là cây nho, anh em là cành nho. Ai ở trong Thầy và Thầy ở lại trong người ấy, thì người ấy sinh nhiều hoa trái, vì không có Thầy, anh em chẳng làm gì được.”

(Gioan 15:4-5)

⁽²⁾ Hội Thánh Hậu Giang (Mình Chơn Đạo), đàn ngày 26-8-1969.

⁽³⁾ Cơ Quan Phổ Thông Giáo Lý, đàn ngày 10-02-1975.

Mười hai giờ trưa, sau khi chụp ảnh lưu niệm, anh chị em Công Giáo và Cao Đài quây quần ăn cơm chay và tiếp tục trò chuyện thân mật từng nhóm quanh ba chiếc bàn tròn. Tình cảm ấm áp khiến cho bữa cơm thanh đạm kéo dài hơn một tiếng đồng hồ vẫn chưa muốn vãn.

Khi các anh chị giáo lý viên hoan hỷ ôm những chồng kinh sách Cao Đài ra xe, chúng tôi còn quyến luyến hẹn nhau sẽ sớm tái ngộ vào lễ Giáng Sinh tại Bàu Sen, sẽ tìm thêm những cơ hội gặp gỡ khác nữa, để hạt giống tươi tốt vừa thơm sẽ mau nẩy nở thành hoa trái thương yêu trên mảnh đất nhân bản không còn cọng cỏ dại kỳ thị tín ngưỡng.

28-11-2011

CGvDT số 1836, ngày 02-12-2011

Tòa Giám Mục Long Xuyên (Thứ Năm 01-8-2013)
Từ trái sang: Đh Trần Văn Quang, Đh Huệ Khải, Đức Giám
 Mục Gioan Baotixita Bùi Tuần, Đh Đạt Tịnh, Đh Công Huy.

Đại Chung Viện Thánh Quý Cầm Thơ
 (Thứ Năm 01-8-2013)
Từ trái sang: Đh Trần Văn Quang, Đh Đạt Tịnh,
 Linh Mục Giuse Trần Đình Thụy,
 Đh Huệ Khải, Đh Công Huy.

Tìm đọc:

CÔNG GIÁO & CAO ĐÀI HỘI NGỘ PHỤC SINH

Quyển 63-1 trong Chương Trình Chung Tay Ấn Tổng Kinh Sách Đại Đạo, gồm các bài viết của Truyền Trạng Thanh Căn, Huệ Khải, Diệu Nguyên, Đoàn Thị Kim Sơn, và tu sinh Hồ Thị Mộng Tuyền.

LỜI TỰA

Từ ước mong giới thiệu Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ cho người nước ngoài đến ước muốn giúp người Công Giáo trong nước hiểu biết, cùng đi vào tương quan với anh chị em tín đồ Cao Đài, đồng thời cố gắng hiện thực những cuộc hội ngộ Công Giáo – Cao Đài hôm nay, là một hành trình dài.

Độ dài của chặng đường tương giao này chủ yếu không phải ở nơi khoảng cách về địa lý, sự khác biệt về ngôn ngữ, văn hóa hay niềm tin, mà có lẽ do khoảng cách giữa những cái Tâm. Làm thế nào để rút ngắn khoảng cách này giữa những người tín hữu, những người phụng sự đạo pháp và con người, đó là thách đố đặt ra cho Kitô hữu muốn theo gương Chúa Giêsu và thực hành hướng dẫn của Công Đồng Vatican II về liên hệ với tín đồ thuộc tôn giáo khác.

Cuộc giao thoa giữa tinh thần đại đồng của quý huynh tỷ Cao Đài và chiều kích Công Giáo trong đời sống Kitô hữu đã tạo nên môi sinh tinh thần cho các đạo hữu Công Giáo và Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ xích lại gần nhau. Chương Trình Chung Tay Ấn Tổng Kinh Sách Đại Đạo và Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn Tổng Giáo Phận Tp.HCM đang góp tâm sức để

dựng xây những nhịp cầu hiểu biết, tương quan và cộng tác giữa tín đồ các tôn giáo nói chung và giữa hai cộng đồng Cao Đài – Công Giáo nói riêng.

Cuộc trao đổi về niềm tin và giáo lý tại Học Viện Mục Vụ Tổng Giáo Phận được ghi nhận trong tập sách này là một trong những hoa trái của mối tương quan huynh đệ giữa các đạo hữu, song hành với niềm tin rằng chúng ta là con cái cùng Một Thượng Đế là Cha. Cuộc hội ngộ trong tinh thần học hỏi lẫn nhau này cũng là dấu chỉ của Tin Mừng Phục Sinh mà Chúa Giêsu Kitô mang lại cho nhân loại, đó là niềm vui gặp gỡ, hiểu biết, cảm thông và tôn trọng.

Thực vậy, Đức Kitô phục sinh luôn đi bước trước tìm đến gặp gỡ, lắng nghe, trao ban bình an và yêu cầu các đệ tử ra đi loan báo Tin Mừng bình an cho mọi người. Vì thế, mỗi cuộc hội ngộ giữa những người bạn đạo, đều làm cho những giá trị Chân – Thiện – Mỹ được lớn lên trong lòng người và lòng đời.

Mong sao những nhịp cầu tâm giao ngày càng được quý đạo hữu bốn phương chung tâm xây đắp vững bền và nhân rộng khắp các vùng miền trong nước, để ngôi nhà Việt Nam trở nên mái ấm của tình huynh đệ.

Linh Mục Phanxicô Xaviê **BẢO LỘC**
Trưởng Ban Mục Vụ Đối Thoại Liên Tôn
Giám Học Học Viện Mục Vụ Tổng Giáo Phận TpHCM

ĐÔI DÒNG CẢM TƯỞNG

Vạn sự trong cõi đời này không có gì là tình cờ hay ngẫu nhiên, mỗi tương giao giữa người với người, đặc biệt là trong bầu khí giao cảm tôn giáo như buổi gặp gỡ giữa quý đạo hữu

Cao Đài với các nữ tu của Học Viện Liên Tỉnh Dòng thì lại càng không thể nói đó là một sự tình cờ. Nhưng trong niềm tin Kitô Giáo của chúng tôi thì đó là sự quan phòng của Thiên Chúa. Buổi gặp gỡ ấy lại được diễn ra vào thời điểm giữa Tuần Bát Nhật Phục Sinh, một thời điểm quan trọng trong năm Phụng Vụ của chúng ta để Mừng Lễ Chúa Phục Sinh, điều đó càng làm cho bầu khí của buổi tọa đàm thêm hân hoan, phấn khởi.

Thời gian gặp gỡ tuy ngắn ngủi nhưng đã để lại cho chúng tôi không ít những suy tư, tình cảm và một cái nhìn đầy khích lệ khi nghĩ và nói về tôn giáo bạn. Nhìn từ khía cạnh tâm linh, chúng ta gặp nhau trong khát vọng tìm kiếm Đấng Tuyệt Đối, một khát vọng thâm sâu của cõi lòng con người. Và có nhiều con đường, nhiều cách thức khác nhau để đạt tới Ngài, mà quý đạo hữu và nữ tu chúng tôi đã cho thấy điều đó khi tôn giáo bạn gọi Ngài là Đức Chí Tôn, còn chúng tôi gọi là Thiên Chúa.

Với thái độ chân thành, đơn sơ, cởi mở cùng một nếp sống giản dị của quý đạo hữu đã làm cho chúng tôi nhận ra vẻ đẹp muôn màu của Thiên Chúa được biểu lộ trong từng thụ tạo của Ngài. Không chỉ gặp nhau trong niềm tin, nhưng chúng ta còn có những điểm tương đồng trong việc thực hành đức tin trong cuộc sống đời thường: Cùng nhau xây dựng một cuộc sống hòa bình với tình huynh đệ sẽ chia tương thân tương ái, hay nói cách khác là thực thi bác ái đối với tha nhân; không thù hằn ghen ghét; thực hành đời sống luân lý trong hôn nhân gia đình; và cuộc sống sau cái chết thế nào là tùy thuộc vào cuộc sống hôm nay...

Dưới ánh sáng của Công Đồng Vatican II, chúng tôi càng thêm nhận biết “hạt giống Lời Chúa” đang tiềm ẩn nơi các tôn giáo khác và Thánh Thần vẫn luôn hoạt động bên ngoài biên

giới của Giáo Hội hữu hình. Quả thật, “*mầu nhiệm Đức Kitô lan truyền tới những tín đồ thuộc các truyền thống tôn giáo khác như lời đáp trả của Thiên Chúa cho khát vọng của con người muốn kết hợp với thần linh.*” (Hồng Y Henri de Lubac)

Chúng tôi cảm nhận được rằng những buổi gặp như thế này thật cần thiết và hữu ích để chúng tôi có thêm được những cơ hội hướng tâm nhìn của mình đến với những cách thức khác nhau của việc Thiên Chúa tỏ bày ân sủng và ơn cứu độ của Ngài trong thế giới này. Khám phá ra chương trình và kế hoạch của Thiên Chúa được mạc khải dưới muôn ngàn dáng vẻ, chúng tôi sẽ biết trân trọng và phát huy những gì vốn là Chân-Thiện-Mỹ được thể hiện nơi các tôn giáo bạn để không còn những loại trừ hay nghi kỵ.

Buổi gặp gỡ kết thúc trong tình thân ái với việc sẻ chia cho nhau những món quà vật chất và tinh thần tuy nhỏ bé nhưng thấm đượm tình thân ái, là một hình ảnh sống động của viễn tượng bữa tiệc cánh chung. Nơi đó Thiên Chúa quy tụ mọi dân nước và mọi thành phần cùng đến tham dự vào bàn tiệc sự sống của Ngài. Đó là phần thưởng dành cho tất cả những ai luôn khát khao và nỗ lực tìm kiếm Chân Lý Vẹn Toàn.

Một lần được gặp nhau để khởi đầu cho nhiều lần khác nữa, ước chi chúng ta sẽ có thêm nhiều cơ hội để được lắng nghe nhiều hơn, thắt chặt tình thân hơn. Cầu chúc cho quý Đạo Huynh, Đạo Tỷ luôn tìm gặp và thực thi thánh ý của Đức Chí Tôn trong đời sống của mình và xin ánh sáng Phục Sinh của Đức Kitô luôn chiếu tỏa trong tâm hồn mỗi người chúng ta.

Nữ Tu Marie **HUỲNH THỊ TUYẾT MAI**

*Giám Đốc Học Viện Liên Tỉnh
Dòng Thánh Phaolô Thành Chartres*

Tìm đọc:

*** NHỊP CẦU TƯƠNG TRI**
*** BẮC CẦU TÂM LINH**
*** HÒA ĐIỀU LIÊN TÔN**

Ba hiệp tuyển đối thoại liên tôn của HUỆ KHẢI

GIAO CẢM

Từ khi mới mở Đạo, các Đấng thiêng liêng trong Tam Kỳ Phổ Độ đã sớm dạy môn sanh chủ trương vạn giáo nhất lý, xây dựng cho hàng hướng đạo biết xiển dương chơn giáo Kỳ Ba với một chánh tín là muôn dòng đạo pháp đều cùng chung một cội nguồn. Nói cách khác, người đạo Cao Đài là những người mang tâm hồn liên tôn, sống đạo với tinh thần liên tôn...

Mang tâm tình đó, khi tìm vui với chữ nghĩa, chia sẻ những suy niệm lặn vụn của mình trên tuần san và nguyệt san *Công Giáo Và Dân Tộc*, tôi đã rất hữu duyên hữu hạnh khi nhận được sự đồng cảm và tán trợ quý hóa của các bạn văn đang phụ trách tờ báo tên tuổi này. Nhờ thế, trong gần mười năm qua, vài trăm bài viết ngắn dài của tôi lần lượt được đăng tải, chuyên chở đến đông đảo bạn đọc những ý đạo của Cao Đài, Công Giáo, Tam Giáo, và một vài tôn giáo khác.

Kết tập hơn tám mươi bài viết, qua Chương Trình Chung Tay Ấn Tống Kinh Sách Đại Đạo, tôi ấn tống *NHỊP CẦU TƯƠNG TRI* (quyển 42-2). Hai chữ tương tri hàm ngụ ý nghĩa thấu hiểu nhau trong tình liên tôn trọng kính.

Sau đó, tiếp tục tuyển chọn những bông trái trên khoảng vườn liên tôn mà tòa soạn Công Giáo Và Dân Tộc đã ưu ái

trao cho, tôi chọn lấy năm mươi hai bài in thành tập *BẮC CẦU TÂM LINH* (quyển 54-2) tạm coi như để nối dài một nhịp cầu đã gãy dựng.

Còn lại hơn mười bài, vẫn mang mẽ tâm tình liên tôn, tôi kết tập để hình thành *HÒA ĐIỀU LIÊN TÔN* (quyển 55-2).

Nguyễn Hiến Lê (1912-1984) từng bảo rằng phải có duyên mới viết được một cuốn sách, và cũng phải có duyên mới xuất bản được một cuốn sách. Chiêm nghiệm lời nói hữu lý của bậc tiền bối khả kính, tôi càng thâm thía ơn phước thiêng liêng khi nhìn lại chặng đường đã qua.

Tôi biết ơn báo Công Giáo Và Dân Tộc đã trợ duyên cho tôi suốt gần ấy năm để tôi bắc được nhịp cầu tương tri, đồng cảm giữa Cao Đài và Công Giáo, cũng như một vài tôn giáo bạn.

Tôi biết ơn quý vị Mạnh Thường Quân trong Chương Trình Chung Tay Ấn Tống Kinh Sách Đại Đạo đã trợ duyên, tạo phương tiện tài lực dồi dào để – qua các hiệp tuyển này – tôi hân hạnh gởi theo gió muôn phương ít nhiều hương vị đạo lý mà tôi điểm phúc thâu liễm được kể từ khi tập tễnh bước vào cửa Cao Đài xin làm đứa con áo trắng nhỏ nhút của Thầy của Mẹ.

HUỆ KHẢI

CHƯƠNG TRÌNH CHUNG TAY ẤN TỐNG KINH SÁCH ĐẠI ĐẠO

ĐÃ XUẤT BẢN:

27-2. **HÀNH TRẠNG TIẾN BỒI CAO TRIẾU PHÁT.** Cao Bạch Liên & Huệ Khải, 2010, 2012.

28-2. **TRIẾT LÝ ĐẾN THÁNH CAO ĐÀI TÂY NINH.** Huệ Khải, 2010, 2012.

29-2. **DANH THẤY DANH ĐẠO.** Đơn Tâm, 2010, 2012.

30-2. **MỘT DÒNG BÁT NHÃ.** Huệ Khải, 2010, 2013.

31-2. **GIẢI MÃ TRUYỆN TÂY DU.** Huệ Khải, 2010, 2011.

32-1. **NGÀI MINH THIỆN - CUỘC ĐỜI VÀ ĐẠO NGHIỆP.** Đại Cơ Hườn, 2010.

- 33-2. **TINH HOA CAO ĐÀI GIÁO**. Nhân Tử Nguyễn Văn Thọ, 2010, 2012.
 34-3. **THẤT CHÂN NHÂN QUẢ**. Lê Anh Minh dịch và chú thích, 2010 in hai lần, 2012.
 35-1. **XUÂN CHUNG TÂM**. Hiệp tuyển thơ văn, nhiều người viết, 2011.
 36-1. **ĐẠI THỪA CHƠN GIÁO**. Cao Đài Chiếu Minh Tam Thanh Vô Vi, 2011.
 37-2. **NÓI CHUYỆN CAO ĐÀI**. Đơn Tâm, 2011, 2012.
 38-2. **KINH SÁM HỐI MINH HỌA**. Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ, tranh 4 màu, 2011, 2012.
 39-2. **TÌM HIỂU HAI BÀI TIÊN THIÊN KHÍ HÓA VÀ QUẾ HƯƠNG NỘI ĐIỆN**. Huệ Khải.
 40-2. **SỬ MẠNG ĐẠI ĐẠO TAM KỲ PHỔ ĐỘ**. Đơn Tâm, 2011, 2012.
 41-2. **TRÊN ĐƯỜNG THIÊN LÝ**. Phạm Văn Liêm, 2011, 2013.
 42-2. **NHIP CẦU TƯƠNG TRI**. Huệ Khải, 2011, 2013.
 43-2. **ĐIỂM TỰA TÂM LINH**. Huệ Khải, 2011, 2012.
 44-2. **ĐỌC LẠI THẤT CHÂN NHÂN QUẢ**. Huệ Khải, 2011, 2013.
 45-1. **NGƯỜI ĐẠO CAO ĐÀI LÀM QUEN PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU**. Huệ Khải, 2011.
 46-1. **TIẾNG CHIM QUYÊN**. Phạm Văn Liêm (thơ), 2011.
 47-1. **MỘT GÓC NHÌN VĂN HÓA CAO ĐÀI**. Huệ Khải, 2011.
 48-2. **CON ĐƯỜNG HẠNH PHÚC**. Huệ Khải, 2011, 2013.
 49-1. **KINH CÚNG TỨ THỜI**. Cao Đài Chiếu Minh Tam Thanh Vô Vi, 2011.
 50-1. **XUÂN HÒA ĐỒNG**. Hiệp tuyển thơ văn, nhiều người viết, 2012.
 51-3. **CUỘC ĐỜI PHẬT THÍCH CA**. Ngô Bái Thiên, tranh 4 màu, 2012 in hai lần, 2013.
 52-2. **TU CỨU CỬU HUYỀN THẤT TỐ**. Huệ Khải, 2012, 2013.
 53-1. **CẨM ĐẠO CAO ĐÀI Ở TRUNG KỲ (1928-1950)**. Huệ Khải, 2012.
 54-2. **BẮC CẦU TÂM LINH**. Huệ Khải. / 55-2. **HÒA ĐIỀU LIÊN TÔN**. Huệ Khải, 2012, 2013.
 56-1. **ĐẠO LÝ HUYỀN CƠ**. Thiện Bảo, 2012.
 57-1. **LƯỢC SỬ BÁT BỬU PHẬT ĐÀI**. Thiện Bảo, 2012.
 58-1. **CAO ĐÀI KHÁI YẾU**. Đạt Đức, 2013.
 59-1. **QUAN THÁNH XƯA VÀ NAY**. Huệ Khải, 2013.
 60-1. **MỤC ĐÍCH & ĐƯỜNG LỐI CƠ QUAN PHỔ THÔNG GIÁO LÝ ĐẠI ĐẠO**. Đơn Tâm, 2013.
 61-1. **GIỌT NGỌC KIM BÀN**. Thanh Căn, 2013.
 62-1. **CUỘC ĐỜI ĐỨC KHỔNG TỬ**. Huệ Khải & Lê Anh Minh, truyện tranh, 2013.
 63-1. **CÔNG GIÁO & CAO ĐÀI HỘI NGỘ PHỤC SINH**. Nhiều người viết, 2013.
 64-1. **ĐẠI ĐẠO VÀ TÔN GIÁO**. Nhân Tử Nguyễn Văn Thọ, 2013.
 65-1. **BÁT QUÁI ĐỒ THIÊN XƯA VÀ NAY**. Nhiều người viết, 2013.
 66-1. **THƠ NGƯỜI ÁO TRẮNG**. Nhiều người viết, 2013.
 67-1. **ƠN CỨU ĐỘ**. Diệu Nguyên, 2013.

* **ĐẠI ĐẠO VĂN UYỂN 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7**. Hiệp tuyển thơ văn, 2012, 2013.

ĐẠI ĐẠO TAM KỲ PHỔ ĐỘ CHƯƠNG TRÌNH CHUNG TAY ẤN TỔNG KINH SÁCH ĐẠI ĐẠO

HUỆ KHẢI CON ĐƯỜNG HẠNH PHÚC

IN LẦN THỨ HAI

Chịu trách nhiệm xuất bản: NGUYỄN CÔNG OÁNH

Biên tập: LÊ HỒNG SƠN

Trình bày & Kỹ thuật: DŨ LAN

Vẽ bìa: CÁT TƯỜNG

Bìa 4: HUỆ KHẢI VĂN TẬP 慧啓文集

Thư pháp: TRƯƠNG LỘ 張路

Sửa bản in: DIỆU NGUYỄN

NHÀ XUẤT BẢN TÔN GIÁO

53 Tràng Thi, quận Hoàn Kiếm, thành phố Hà Nội

☎ (04) 37822845 – Fax: (04) 37822841

In ba ngàn bản, khổ 14,5x20,5 cm, tại XN In FAHASA
774 Trường Chinh, phường 15, quận Tân Bình, TpHCM.

☎ (08) 38153971 – Fax: (08) 38153297

Số xuất bản 1001-2013/CXB/20-138/TG, ngày 06-8-2013.

Mã số ISBN: 978-604-61-0251-9.

In xong và nộp lưu chiểu quý Bốn năm 2013.

SÁCH ẤN TỔNG (KHÔNG BÁN)

Tổng phát hành: Hiền huynh TRẦN VĂN QUANG

59/79 Trần Phú, phường 4, quận 5, TpHCM. ☎ 0913613653